

కర్నాటక ప్రభుత్వం

తెలుగు మంజరి

ప్రథమ భాష - తెలుగు

TELUGU FIRST LANGUAGE

6

ఆరవ తరగతి

భాగం - 1

పరిష్కృత ప్రతి

(Revised)

KARNATAKA TEXT BOOK SOCIETY(R)

6th Cross, Malleshwaram
Bangalore - 560 003.

Preface

The Textbook Society, Karnataka has been engaged in producing new textbooks according to the new syllabi which in turn are designed on NCF - 2005 since June 2010. Textbooks are prepared in 12 languages; seven of them serve as the media of instruction. From standard 1 to 4 there is the Environment Studies, Languages and Mathematics and 5th to 10th there are three core subjects namely mathematics, science and social science.

NCF - 2005 has a number of special features and they are:

- Connecting knowledge to life activities
- Learning to shift from rote methods
- Enriching the curriculum beyond textbooks
- Learning experiences for the construction of knowledge
- Making examinations flexible and integrating them with classroom experiences
- Caring concerns within the democratic policy of the country
- Make education relevant to the present and future needs.
- Softening the subject boundaries, integrated knowledge and the joy of learning.
- The child is the constructor of knowledge

The new books are produced based on three fundamental approaches namely Constructive approach, Spiral Approach and Integrated approach.

The learner is encouraged to think, engage in activities, master skills and competencies. The materials presented in these books are integrated with values. The new books are not examination oriented in their nature. On the other hand they help the learner in the total development of his/her personality, thus help him/her become a healthy member of a healthy society and a productive citizen of this great country, India.

Language textbooks are designed to help learners master communicative competencies, excellent comprehension, meaningful expression and efficient reference skills.

English is studied by most students as the second language. Teachers have to keep in mind the three fundamental approaches based on which the readers have been designed and adapt their teaching methods and help learners master language skills and competencies and help them become excellent users of English.

Schools in Karnataka offer seven languages as media of instruction and eight as first languages and ten languages are offered as third language. The objective is to help the learners to use these languages efficiently at the communicative level. It is hoped that at least a cross section of learners achieve competencies to use these languages at the creative level.

Teachers are expected to adapt their teaching methods not to make these textbooks just feed materials for examinations, but help learners master language competencies such as communication, comprehension, expression in writing and necessary reference skills.

The Textbook Society, expresses grateful thanks to the chairpersons, writers, scrutinisers, artists, staff of DIETs and CTEs and the members of the Editorial Board and printers in helping the Text Book Society in producing these textbooks.

Sri. Nagendra Kumar

Managing Director
Karnataka Textbook Society(R)
Bengaluru, Karnataka

Prof. G.S Mudambadithaya

Coordinator
Curriculum Revision and Textbook Preparation
Karnataka Textbook Society(R)
Bengaluru, Karnataka

ముందుమాట

జాతీయ పాఠ్య ప్రణాళిక చట్రం - 2005 రూపొందించిన సూచనలకు అనుగుణంగా కర్ణాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కర్నాటక రాష్ట్ర ప్రణాళికను ఏర్పరచింది. ఈ ప్రణాళిక ఆధారంగా పాఠ్యాంశాలను ఎంపిక చేసి 6వ తరగతి ప్రథమ భాష తెలుగు పాఠ్య పుస్తకం తయారు చేయటం జరిగింది.

ప్రముఖ కవుల రచనలను పాఠ్యాంశంగా నిర్దేశించినపుడు కవుల పరిచయం నిర్ణయాత్మకంగా ఇవ్వబడింది. పాఠం విద్యార్థి అవగాహన చేసుకోవలసిన పరిణామ క్రమంలో, నిర్దిష్ట పాఠ్యాంశం విద్యార్థి సమగ్రంగా గ్రహించడానికి ప్రతి పాఠంలో కొత్త పదాల పరిచయం, కఠిన పదాలకు అర్థాలు, భాషాభ్యాసాలు, వ్యాకరణాంశాలు ఇవ్వడం ద్వారా సానుకూలత ఏర్పరచబడింది. అభ్యసనం ఆలోచనాత్మకమై, నిర్దేశించిన సామర్థ్యాలకు అనుగుణమై, విద్యార్థి వ్యక్తిత్వ వికసనానికి దోహదపడే మార్గంలో విలువల ఆధారిత పాఠ్యాంశాలు ప్రాధాన్యం సంతరించుకున్నాయి. విద్యార్థులలో భాషా సామర్థ్యం పెంపొందించే దిశగా పాఠ్యపుస్తక రచన రూపొందింపబడింది. ఆధునికతతో పాటు తెలుగు వారి సంస్కృతి ప్రతిఫలించే అంశాలు పాఠ్యాంశాలలో ఉన్నాయి. సమాజంలో శాంతికి విఘాతం కలగకుండా పాఠ్యాంశ రచనలో అప్రమత్తత పాటించబడింది. జాతీయ సమైక్య భావన పెంపొందించే పాఠాలు ఉన్నాయి. కర్నాటకలోని క్షేత్ర సందర్భన స్థలాల పరిచయం ఉంది. రచన సరళశైలిలో సాగింది.

తెలుగు భాషా సాహిత్యాల అవగాహన చారిత్రక స్థలాల పట్ల ఆసక్తి కలిగించేలా పాఠ్య పుస్తక రచన సాగిందని నా నమ్మకం. ఈ రచనలో నాతో పాటు పాలుపంచుకున్న నా తోటి సహోపాధ్యాయుల కృషిని సహృదయతతో అధ్యాపకులు స్వీకరించవలసిందిగా, సలహాలను అందజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

పాఠ్యపుస్తక రచనలో సహకరించిన రచనా సమితి సభ్యులకు, పరిశీలకునికి, హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు. ఈ రచనా సమితికి సహాయ సహకారాలు అందించిన కర్నాటక పాఠ్య పుస్తక సంఘం సంయోజకులకు, వ్యవస్థాపక నిర్దేశకులకు, ఉపనిర్దేశకులకు, సహాయ నిర్దేశకులకు కృతజ్ఞతా సుమాంజలులు.

డా॥ కె. ఆశాజ్యోతి

అధ్యక్షులు

పాఠ్యపుస్తక రచనా సమితి

TEXT BOOK COMMITTEE

Chair Person :

Smt. Dr. K. ASHA JYOTHI; H. O. D. of Telugu, Bengaluru University, Gnana Bharathi, Bengaluru - 08

Members :

Sri G. RAVINDRA REDDY; H.M, Govt. Telugu H. P. S; O. P. H. Road; Shivajinagar, Bengaluru - 01

Sri V. CHIRANJEEVI; A.M, Govt. Telugu H. P. S; O. P. H. Road; Shivajinagar Bengaluru - 01

Sri R. CHENNAKESHAVULU; A.M, Govt. H. P. S. Kambali Bazaar, Kanekal Bus Stand, Ballari

Sri. B. PRABHAKAR REDDY; A.M, Govt. Telugu H. P. S; Anjuri Camp Mustur (Post), Gangavathi (Taluk), Koppal (Dt)

Smt. K. RAJALAKSHMI; A.M, Govt. Jr. College, T. B. Dam, Hosapete (Taluk), Ballari (Dist)

Scrutiniser :

Sri Dr. M. RAMANATHAM NAIDU; H. O. D. of Telugu; Karnataka State Open a university, Manasa Gangothri, Mysuru - 06

Artist :

Sri THARAKESH; Drawing Teacher, Govt. High School, Banneethalapura, Gundlupet (Taluk), Chamaraja Nagar (Dt)

Chief Co-ordinator :

Sri Prof G. S. MUDAMBADITHAYA, Curriculum, Revision and Text Book Preparation, Text Book Society Bengaluru

Chief Advisors :

Sri NAGENDRA KUMAR, Managing Director, Karnataka Text Book Society (R.) Bengaluru -85.

Smt. C. NAGAMANI, Deputy Director, Karnataka Text Book Society (R.) Bengaluru -85.

Programme Co-ordinator:

Smt. Chandrakala, A.D.P.I, Karnataka Text Book Society(R.), Bengaluru -85.

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ 2014-15 ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು” - ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ 27 ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: 24.11.2014 ರಂದು ಆದೇಶಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ‘ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು 24.11.2014ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ 19.09.2015 ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ ‘ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 2016-17 ರ ಬದಲು 2017-18ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿದೋಷ, ಆಶಯದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (N.C.E.R.T) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ 27 ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

(ಎಂ.ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ)
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು

(ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ)
ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ : ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರ : ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸ. ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವೀಧಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಜೈಪಾಲ್ ನಾಯ್ಡು : ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, PES ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು .

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಭುವನಾನಂದ : ಸ.ಶಿ. ತೆಲುಗು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವಿವೇಕನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ನಾಯ್ಡು : ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಗಂಗಮ್ಮನಗುಡಿ ಬಡಾವಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು : ಸ.ಶಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ತೆಲುಗು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ,

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರಪ್ಪ : ಸ.ಶಿ. ಎ.ಇ.ಎಸ್. ತೆಲುಗು ಪ್ರಾ.ಶಾ. ಕಮ್ಮಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ. ಕೆ.ವಿ.ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ : ಸ.ಶಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ತೆಲುಗು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ : ನಿವೃತ್ತ ತೆಲುಗು ಶಿಕ್ಷಕರು, BEL ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಜಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿ

ಡಾ. ಆರ್.ವಿ.ಎಸ್ ಸುಂದರಂ : #498, ಚಿತ್ರಭಾನು ರಸ್ತೆ, ಕುವೆಂಪು ನಗರ, ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಆರ್.ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಲು : ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ರಾಘವ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಲೋನಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಸುಜ್ಞಾನ ಮೂರ್ತಿ : ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ, : ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಡಿ. ಉಷಾ, : ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು:

ಶ್ರೀ ಶಂಕರೇ ಗೌಡ. ಎಲ್ : ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	పాఠం పేరు	పుట సంఖ్య
1	అమ్మా నిను తలుచుకుంటే	1
2	క్రొత్తవారిని నమ్మరాదు	8
3	ధర్మస్థలం	13
4	అల్లారి సీతారామరాజు	22
5	మాతృ భాష తియ్యదనం	30
6	జాతీయ పతాక ఆవిష్కర్త	40
7	గబ్బిలము	49
8	సాహస బాలలు	57

పాఠం - 1

అమ్మా నిను తలుచుకుంటే

-కటుకోర్పుల

- పల్లవి : 1. అమ్మా నిను తలుచుకుంటే
కన్నీరు ఏరవుతుంది
నీ చాకిరి కష్టం చూస్తే
నా గుండె నీరవుతుంది ||అమ్మా||
- చరణం : 2. పొద్దంతా ఇల్లంత పని
వొళ్ళువంచి చేస్తావు
కాళ్ళు, కీళ్ళు, గుంజుతువున్నా
నవ్వును చిందిస్తావు ||అమ్మా||
3. నీరక్తం పంచుకు పుట్టాం
నీ శక్తిని నింపుకు పెరిగాం
మా బలమును పెంచిన నిన్ను
అబలంటూ వంచించారా ? ||అమ్మా||
4. నీ వొంటిని యంత్రం చేసి
మా కడుపులు నింపుతావు
చివరికి మిగిలున్నదే తింటూ
చిక్కి శల్యమవుతున్నావు! ||అమ్మా||

5. అంటు కడిగి ఆయాసపడిన
బట్టలుతికి నీరసపడిన
వెలకట్టని చాకిరిలోన
బలహీనత ఒడిచేరేనా ||అమ్మా||
6. అందరికీ వెలుగులు పంచి
అమావాస్యగ మిగిలేవు
నలతలతో కలత చెంది
కర్పూరం లా కరిగేవు! ||అమ్మా||
7. ఇంటి వెలుగు నలిగిపోతే
ఇల్లంతా చీకటొత్తది
ఆరోగ్యం నీ వెంటుంటే
భాగ్యము మాదవుతుంది ||అమ్మా||

సూక్తి : మనిషికి పోతే రానివి మూడు 1. కాలం 2. యవ్వనం 3. పరువు
మనిషికి వెంట వచ్చేవి మూడు 1. పాపం 2. పుణ్యం 3. నీడ

అభ్యాసాలు

I. సారాంశాలు

1. అమ్మా! నీవు చేస్తున్న చాకిరి, పడుతున్న కష్టం చూస్తే, నా గుండె నీరై, కన్నీటి ఏరువుతుంది.
2. పగలంతా పనిపాటలతో, నీ కాళ్ళు పీకుతున్నా, కీళ్ళు గుంజుతున్నా, చిరునవ్వులు చిందిస్తూ ఉంటావు.

3. నీ రక్తం పంచావు, నీ పాలతో శక్తిని నింపి, మమ్మల్ని బలవంతుల్ని చేశావు. అలాంటి నిన్ను అబల అనడం న్యాయమా! అది నిన్ను వంచించడం కాదా!
4. నీ కష్టంతో మా కడుపులు నింపుతున్నావు. మేం తిన్న తరువాత చాలీచాలనిది తిని బక్కచిక్కి పోతున్నావు.
5. అంటు కడిగి ఆయాస పడుతున్నావు. బట్టలుతికి నీరసించి పోతున్నావు, వెలకట్టలేని నీ చాకిరితో నీ ఆరోగ్యాన్ని పోగొట్టుకొని, బలహీనురాలవుతున్నావు.
6. అందరి బ్రతుకులకు వెలుగులిచ్చి, నీ బ్రతుకును అమావాస్యగా మార్చుకొంటున్నావు. బాధలతో వెలవెలబోతూ కర్పూరంలా కరిగి పోతున్నావు.
7. ఇంటికి దీపం లాంటి నీవు నలిగిపోతే ఇల్లంతా చీకటవుతుంది. నీ ఆరోగ్యమే మాకు మహా భాగ్యమవుతుంది.

II కొత్త పదాలు

అబల	నలత	వంచన
భాగ్యం	శల్యం	కలత

III అర్థాలు

ఏరవుతుంది = ప్రవాహము అవుతుంది, అబల = నిశ్శక్తిగల
 నీరవుతుంది = కరుగుతుంది, వంచించుట = మోసంచేయుట,
 చాకిరి = సేవ, శల్యము = బలహీనము పొద్దంతా = రోజంతా,
 నలత = అలసిన, రక్తం = నెత్తురు, కలత = వేదన, దుఃఖం;
 అంటు = వండిన పాత్రలు, భాగ్యం = సంపద.

IV మౌఖికం

1. అమ్మను తలుచుకుంటే కన్నీరు ఏమవుతుంది ?
2. అమ్మ చాకిరి చూస్తే గుండె ఏమవుతుంది ?
3. అమ్మను ఏమని అంటున్నారు ?
4. అమ్మ ఆరోగ్యంగా ఉంటే, మనకు ఏమి కులుగుతుంది ?

లిఖితం

V కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి (లేక) రెండు పంక్తులలో సమాధానాలు రాయండి.

1. అమ్మ ఎలా పని చేస్తుంది ?
2. మనం అమ్మ శక్తిని ఎట్లా నింపుకొని పుట్టాం ?
3. అమ్మ చాకిరి ఎలాంటిది ?
4. మనందరికి వెలుగులు పంచిన అమ్మ ఎలా కరిగిపోయింది ?

VI కింది ప్రశ్నలకు మూడు (లేక) నాలుగు పంక్తులలో సమాధానాలు రాయండి.

1. అమ్మ మన కడుపులు నింపుతూ చివరికి ఏమవుతుంది ?
2. అమ్మ మనకు ఎలాంటి సేవలు చేస్తుంది. వివరించండి ?
3. అమ్మ ఎలాంటి సందర్భాలలో కూడా నవ్వులు చిందిస్తుంటుంది?

VII కింది పద్య పాదాలను పూరించండి.

1. నీ రక్తం పంచుకు పుట్టాం

.....

.....

..... వంచించారా!

2. అందరికీ వెలుగులు పంచి

.....

.....

..... కరిగేవు!

3. ఇంటి వెలుగు నలిగిపోతే

.....

.....

..... మాదవుతుంది.

VIII కింది పదాలను సొంత వాక్యాలలో రాయండి.

చాకిరి :

పెంచు :

వెలుగులు :

చిందించు :

శక్తి :

నింపు :

పంచు :

వెలకట్టని :

కష్టం :

IX కింది పదాలను కలిపి, రాయండి.

ఉదా : ఏరు + అవుతుంది = ఏరవుతుంది.

1. అబల + అంటూ =

2. మిగులు + ఉన్నదే =

3. శల్యము + అవుతున్నావు =

4. వెంట + ఉంటే =

5. మాది + అవుతుంది =

X కింది పదాలను విడదీసి, రాయండి.

ఉదా : నీరవుతుంది = నీరు + అవుతుంది.

1. ఇల్లంత =

2. చిందిస్తావు =

3. బట్టలుతికి =

4. బుట్టలందు =

5. ఒళ్ళొంచి =

6. గుంజుతున్న =

XI కింది వాటికి వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. చీకటి ×
2. అరోగ్యం ×
3. అమావాస్య ×
4. భాగ్యం ×
5. బలం ×
6. కష్టం ×

XII కింది ప్రకృతి - వికృతులను తెలుసుకోండి.

1. అంబ - అమ్మ
2. భాగ్యము - » గైము
3. భోజనము - బోనము
4. ఆర్య - ఆయ్య
5. భుక్తి - బుత్తి
6. గర్వము - గరువము
7. గౌరవము - గారవము

XIII కింది నుడికారాలు తెలుసుకోండి.

1. పిండి కొద్ది
2. చెడపకురా
3. తోక లేని తొంబై పోవు
4. దేవుడి సత్యం ఎరుక
5. ఎంత చెట్టుకు

పాఠం - 2

క్రొత్త వారిని నమ్మరాదు

గంగానదీ తీరంలో పెద్ద జువ్వచెట్టు ఉంది. ఆ చెట్టు తొర్రలో ఒక ముసలి గద్ద నివసిస్తూ ఉండేది. ముసలితనం వల్ల దాని గోళ్లు కూడా పాడైపోయాయి. ఆ గద్ద దీనావస్థను చూసి ఆ వృక్షంపై వున్న పక్షులు తమ పిల్లల కోసం తెచ్చుకున్న ఆహారంలో కొంచెం ఆ గద్దకు కూడా పెడుతుండేవి. ఈ విధంగా గద్ద జీవిస్తూ వుండేది. ఒకరోజు పక్షులన్నీ ఆహారానికి వెళ్ళిపోయిన తరువాత ఒక పిల్లి ఆ చెట్టుపై ఉన్న పక్షి పిల్లలను తినటానికి రావడంతో, పక్షి పిల్లలు భయంతో అరిచాయి.

ఆ శబ్దానికి గద్ద మేల్కొని “ఎవరక్కడ” అని ప్రశ్నించగానే వెంటనే పిల్లి “అయ్యో! ఈ గద్ద కంటిలో పడ్డాను. అయినదేదో అయింది ఇప్పుడు అసలు భయపడకూడదు” అనుకుంటూ “అయ్యా! నమస్కారం” అని అనగానే గద్ద “ఎవరు నువ్వు?” అంది. నేనొక పిల్లిని. నా పేరు “దీర్ఘకర్ణము” అని చెప్పగా “వెళ్ళిపో! నువ్వు ఒక్క క్షణం కూడా ఇక్కడ వుండటానికి వీల్లేదు. వెంటనే వెళ్ళిపో లేదా నిన్ను చంపేస్తాను. ఇదిగో చూడు నా దెబ్బ” అని గద్ద అనగానే వెంటనే ఆ పిల్లి “ముందు నేను చెప్పే మాటలు వినండి. తరువాత మీకు తోచినట్లు చేయండి” అని అంది.

“నేనిక్కడ వున్న గంగలో నిత్యం స్నానం చేస్తూ మాంసాహారాన్ని తినటం మానేసి చాంద్రాయణ వ్రతం చేస్తున్నాను. ఇక్కడ నీరు త్రాగటం కోసం వచ్చే పక్షులు నీ గొప్పతనాన్ని గూర్చి చెప్పుకొంటూ ఉంటే, ఎన్నోసార్లు విన్నాను. మీ దర్శనం చేసుకోడానికి ధైర్యంతో ఇక్కడకు వచ్చాను. అన్నీ తెలిసిన మీరే ఇలా మాట్లాడటం న్యాయమా! నేను మీ అతిథిని ఇంటికి వచ్చినది శత్రువే అయినా పొమ్మన్నారే. ఇది మీకు న్యాయమా! పాపం మూట గట్టుకుంటున్నారు” అంది పిల్లి.

పిల్లి చెప్పిన మాటలను గద్ద నమ్మి “నీవు చెప్పిన మాటలలో నిజముంది. కాని పిల్లలకు మాంసమంటే ఎంతో ఇష్టం. ఈ చెట్టుపైన పక్షి పిల్లలు వున్నాయి. అందుచేత నిన్ను పొమ్మన్నాను.” అనగానే పిల్లి రెండు చెవులు మూసుకొని “రామ రామ” అంటూ మీరు నన్ను అనుమానించడంలో తప్పు లేదు. గత జన్మలో ఏం పాపం చేసానో, ఈ పిల్లి జన్మ ఎత్తాను. మరలా ఈ జన్మలో కూడా పాపం చేయాలా? అడవిలో దొరికే ఆకులు, పూలు, కాయలతో ఈ క్షుద్భాధను తీర్చుకుంటున్నాను. నన్ను నమ్మండి” అని పిల్లి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసింది. ఆ మాటలు విన్న గద్ద “బాధపడకు కొత్తగా వచ్చిన వారి స్వభావం తెలియదు కదా! అందుకే అలా మాట్లాడాను. అయిందేదో అయ్యింది. నీకు ఇష్టం వచ్చినప్పుడు రావచ్చు, పోవచ్చు” అంది. అప్పటి నుండి ఆ పిల్లి ఆ చెట్టు తొర్రలో ఉన్న గద్దతో స్నేహం చేయటం మొదలుపెట్టింది. కొన్ని రోజులు గడిచిన తరువాత పిల్లి ప్రతిరోజు పక్షులు లేని సమయంలో గద్దకు తెలియకుండా చప్పుడు చేయకుండా చెట్టెక్కి పక్షిపిల్లల గొంతుకొరికి తిని వాటి ఎముకలను చెట్టు తొర్రలో వేసేది.

పక్షులు తమ పిల్లలు కనబడక ఎంతో దుఃఖంతో వెతకటం ప్రారంభించాయి. ఈ విషయం తెలుసుకొన్న పిల్లి అక్కడ నుండి పారిపోయింది. పక్షులు వెతుక్కుంటూ వచ్చి, ఆ చెట్టు తొర్రలో ఉన్న తమ పిల్లల ఎముకలను చూసి, ఈ గద్దే తమ పిల్లలను చంపి తిన్నదని నిర్ణయించుకొని, గద్దను గోళ్లతో గీరి, ముక్కులతో పొడిచి చంపాయి.

తెలియని వారితో స్నేహం చేయడం మంచిదికాదు.

అభ్యాసాలు

I కఠిన పదాలకు అర్థాలు

తీరం	=	నది అంచు లేదా ఒడ్డు
తొర్ర	=	చెట్టు రంధ్రము
వృక్షం	=	మాను, చెట్టు
దీనావస్థ	=	ఏమి చేయలేని స్థితి
నిత్యం	=	ప్రతిరోజు
క్షుద్భాధ	=	ఆకలి బాధ

II కింది ప్రశ్నలకు ఒక్క వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి.

1. పక్షులు ఎక్కడ నివసిస్తూ వుండేవి ?
2. గద్ద దీనావస్థను చూసి ఎవరు బాధపడేవారు ?
3. పిల్లి పేరేమి ?
4. పిల్లి ఏ వ్రతం చేస్తున్నదని గ్రద్దతో చెప్పింది ?

III కింది ప్రశ్నలకు రెండు లేక మూడు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. గద్దకు పక్షులు అహారాన్ని ఎందుకు ఇచ్చేవి ?
2. గద్ద వచ్చిన శబ్దం విని పిల్లి తనలో తాను ఏమని అనుకుంది ?

3. పిల్లి తాను చెట్టు వద్దకు ఎందుకు వచ్చిందని చెప్పింది ?
4. గద్ద పిల్లిని అనుమానించడానికి కారణం ఏమి ?

IV ఈ కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు లేదా అయిదు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. పిల్లి ఎందుకు క్షుద్భాధను తీర్చుకుంటున్నాను అని చెప్పింది ?
2. పిల్లి గద్దకు నమ్మక ద్రోహం చేసిన విధానాన్ని రాయండి ?
3. పక్షులు గద్దను ఎందుకు చంపాయి ?

V కింది ఖాళీలను పూరించండి.

1. గంగానది తీరంలో పెద్ద _____ ఉంది.
2. చెట్టు తొర్రలో ఒక _____ నివసిస్తూ ఉండేది.
3. గద్ద _____ ను చూసి వృక్షం పై వున్న పక్షులు తమ పిల్లలకై తెచ్చిన ఆహారాన్ని ఇచ్చేవి.
4. చెట్టుపై వున్న పక్షి పిల్లలను తినడానికి ఒక _____ వచ్చింది.
5. పిల్లి మాంసాహారాన్ని తినటం మానేసి _____ వ్రతం చేస్తున్నానని గ్రద్దతో చెప్పింది.
6. పక్షులు తమ పిల్లలు కనబడక _____ తో వెతకటం ప్రారంభించాయి.

VI కింది పదాలను సొంతవాక్యాలలో రాయండి.

1. గంగానది : _____
2. దీనావస్థ : _____
3. ముసలితనం : _____
4. వ్రతం : _____
5. అనుమానం : _____
6. స్నేహం : _____

VII కింది ప్రకృతి - వికృతి పదాలను తెలుసుకోండి.

1. ఆహారం	→	ఓగిరం
2. నిత్యము	→	నిచ్చలు
3. న్యాయము	→	నాయము
4. స్నేహం	→	నెయ్యము
5. పక్షి	→	పక్కి

VIII కింది బహువచన పదాలకు ఏకవచన పదాలను రాయండి.

- మాదిరి: వృక్షాలు → వృక్షం
1. గోళ్లు	→	_____
2. పక్షులు	→	_____
3. శత్రువులు	→	_____
4. నమస్కారాలు	→	_____
5. చెట్లు	→	_____
6. ఆకులు	→	_____
7. పూవులు	→	_____
8. కాయలు	→	_____

IX కింది పదాలను విడదీసి రాయండి.

మాదిరి: పక్షులన్నీ : పక్షులు + అన్నీ

1. దీనావస్థ	:	_____
2. నేనిక్కడ	:	_____
3. మాంసాహారం	:	_____
4. ఎవరక్కడ	:	_____

పాఠం - 3

ధర్మస్థలం

అకాశాన్ని తాకే కొండలు, పాతాళాన్ని తలపించే లోయలు, పచ్చని వృక్షాలు, జలపాతాల గలగలలు ఆ ప్రకృతి సౌందర్యానికి ముచ్చటపడే మంజునాథుడు ఇక్కడ కొలువయ్యాడేమో అనిపిస్తుంది. అదే ధర్మస్థలం కర్ణాటకలోని దక్షిణ కన్నడ జిల్లాలోని బెల్తంగడి తాలుకాలో ఉంది. జైన, వైష్ణవ, శైవ సంప్రదాయాల అపురూప సంగమం ధర్మస్థల క్షేత్రం. ధర్మాధికారులు జైనమతస్తులు కొలువైన దేవుడు శివుడు. అర్చకులు వైష్ణవులు ఎనిమిది శతాబ్దాల క్రితం ధర్మస్థలాన్ని మల్లరమాడి అని పిలిచేవారు. కుడుమ అనే పేరు ఉండేది. బిరమణ్ణ పేర్గడ అనే జైనమతావలంబి తన భార్య అమ్ముబళ్లార్తితో కలిసి ఈ ఊళ్లో కాపురం ఉండేవారు. ఆ జంట అతిథి సత్కారాలకు పెట్టింది పేరు. ఒకరాత్రి కాళరాహు, కాళరకాయ, కుమారస్వామి, కన్యాకుమారి, అనే ధర్మదేవతలు భూలోకంలో దానధర్మాలకు నెలవైన ప్రాంతాన్ని వెతుకుతూ ఇక్కడికొచ్చారు. పేర్గడ దంపతులు ఆ అపురూప అతిథులకు ఘన సత్కారాలు చేశారు. ఆ రాత్రి దేవత కలలో కనిపించారు. నీ ఆతిథ్యానికి మెచ్చాం! ఇక్కడే ఉండాలను కొంటున్నాం. నీవు ఉంటున్న ఇంటిని మాకు ఇచ్చెయ్ అని ఆదేశించారు. అంతకంటే మహద్భాగ్యమేముంది అనుకున్నాడు బిరమణ్ణ. తమ ఇంటిని ధర్మదేవతలకు అప్పగించి, దగ్గర్లోనే మరో ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. రోజూ దేవతల్ని భక్తిశ్రద్ధలతో పూజించేవారు దంపతులు. అనంతరం ధర్మదేవతల కోసం ఓగుడి కూడా కట్టించారు. వారి భక్తికి మెచ్చిన దేవతలు, ఆ దంపతులను ఆలయానికి ధర్మాధికారులుగా ఉండమని చెప్పారు. భవిష్యత్తులో ఆప్రాంతం దానధర్మాలకూ, సిరిసంపదలకూ నెలవుగా మారుతుందని వరమిచ్చారు. పురోహితుల కోరిక మేరకు బిరమణ్ణ అక్కడే ఓ శివలింగాన్ని కూడా ప్రతిష్ఠించారు.

కాలక్రమేణా పేర్గడె అన్న ఇంటిపేరు హెగ్గడేగా మారింది. 16 వ శతాబ్దంలో అప్పటి ధర్మాధికారి దేవరాజ్ హెగ్గడే ఉడుపి మఠాధిపతి వాదిరాజులవారిని ఆలయానికి ఆహ్వానించారు. ఆయనే ఇక్కడున్న మంజునాథ స్వామి విగ్రహాన్ని వైదిక సంప్రదాయం ప్రకారం పునః ప్రతిష్ఠించారు. ఆ ధార్మికసేవా కార్యక్రమములకు సంతోషించి ఇది ధర్మస్థలం అని కీర్తించారు. అలా ఆ పేరే స్థిరపడి పోయింది.

అదే దేవుడైన శంకరుడు సర్వసృష్టిలోని అందానికి అధిదేవత కనుక స్వామికి మంజునాథుడు అని పేరు పెట్టడం జరిగింది. “మంజు” అంటే అందమైనది. అలాగే కన్నడంలో “మంజు” అంటే మంచు అని అర్థం. మంచుతో నిండిన కైలాస పర్వతం మీద నివసించేవాడు కనుక ఈ స్వామికి మంజునాథుడు అనే పేరు సార్థకమైంది. ఆలయంలో వున్న స్వామివారి మూర్తి లింగ రూపంలో ఉండటం వలన హిందువులకూ, స్వామిపేరు మంజునాథుడు అనేది జైన తీర్థంకరులలో ఒకపేరు గనుకనూ రెండు సంప్రదాయాల వారికి ఇది పవిత్ర క్షేత్రమయింది. ధర్మస్థలం దగ్గరలోనేవున్న లేణూరు అనే ఊరికి ఈ ధర్మస్థల ఆలయంవారు ఏకశిలతో చెక్కిన 53 అడుగుల ఎత్తు ఉండే బాహుబలి విగ్రహాన్ని 1973లో స్థాపించారు. బాహుబలి జైన తీర్థంకరులలో ఒకరు.

ఈ ఆలయంలో ఉన్న మరొక విశిష్టత ఏమిటంటే చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలలో ఉండే ప్రజలలో ఎవరికైనా ఏ విషయంలోనైనా తగాదాలు గాని, వివాదాలుగాని వస్తే, ఈ మంజునాథస్వామి వద్దకు వచ్చి నివేదించుకొంటారు. ఆలయ నిర్వాహకులైన హెగ్గడేగారు వచ్చి స్వామి ఎదురుగా కూర్చొని, ఆ వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తారు. అది దేవుని తీర్పుగానే పరిగణింపబడుతుంది. మరొక విషయం ఏమిటంటే ఈ ధర్మస్థలంలోని మంజునాథస్వామికి అన్నమాట నిలబెట్టుకొనే స్వామి అని పేరు ఉంది. అంటే మనం ఏదైనా కోరిక ఆయనకు మనవి చేసుకొంటే ఆయన ఆ కోరికని తప్పక నెరవేర్చుతాడు. ఇది ఈ ప్రాంతంలో వున్న ప్రజల ప్రగాఢ

విశ్వాసం. అందువల్ల ఈ ధర్మస్థళ మంజునాథస్వామికి ఈ ప్రాంతం వారేకాక చుట్టుప్రక్కల వున్న తమిళనాడు, కేరళ, ఆంధ్రప్రదేశ్ వారు కూడ దర్శిస్తూ ఉంటారు.

ఈ ధర్మస్థలానికి వచ్చే భక్తులకు వసతి ఓ సమస్య కాకూడదు. మంచి భోజనం దొరకలేదన్న అసంతృప్తి ఉండకూడదు. అప్పుడే మనస్ఫూర్తిగా స్వామి వారిని దర్శించుకుంటారన్నది హెగ్గడే ఆలోచన. అన్నదానం విషయంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకొని రోజు 30 వేలకు పైగా యాత్రికులకు అన్న ప్రసాదాలు ఇస్తారు. వారంతాల్లో ఉత్సవ సమయాల్లో ఆ సంఖ్య రెట్టింపు అవుతుంది. ఒకేసారి 5వేల మంది కూర్చోని తినగల సువిశాలమైన భోజనశాలను నిర్మించారు. పదినిమిషాల్లో వండివార్చగల అత్యాధునిక వంటశాల ఉంది. రెండుపూటలా భోజన సంతర్పణ జరుగుతుంది. స్వయంగా హెగ్గడే కుటుంబీకులే వచ్చి, భక్తుల్ని పలకరిస్తారు. నేటికీ నిత్య అన్నదానం కార్యక్రమం జరుగుతూ వుంది. దీనితోపాటు విద్యాదానం గొప్ప సమాజాన్ని నిర్మించాలంటే, ముందుగా మంచి పాఠశాలలు నిర్మించాలి. చదువు మనిషికి ఆలోచననిస్తుంది. వివేచననిస్తుంది. ప్రశ్నించడం నేర్పుతుంది. పరిపూర్ణుడుగా చేస్తుంది. అందుకే అక్షరాస్యత ఉన్నచోటే అభివృద్ధి కనిపిస్తుంది. విద్యాభివృద్ధి కోసం ధర్మస్థల సంస్థానం జ్ఞాన ప్రసరణ పేరుతో ఒకట్రస్టును స్థాపించింది. తొలిరోజుల్లో హెగ్గడే స్వయంగా పల్లెపల్లెకు వెళ్ళి పెద్దలను ఒప్పించి, చిటికెన వేలు పట్టుకొని పిల్లల్ని బడి తలుపులదాకా తీసుకెళ్లారు. ఆకృషి ఫలితమే చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతాల్లోని 95 శాతం అక్షరాస్యత ఉంది. ఆ 5 శాతం తేడాను అధిగమించే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. వీటితో పాటు యోగా, ధ్యానం, సంస్కృతం కూడా బోధిస్తారు. మంగళ జ్యోతిలో సాధారణ విద్యార్థులతో పాటు వికలాంగులూ పాఠాలు నేర్చుకొంటారు. “మేమూ అందరి లాంటి వాళ్లమే” అన్న భావన పెంచడం ఈ బడి ఉద్దేశ్యం. ఇక్కడ ప్రాథమిక పాఠశాలలు మొదలు డిగ్రీ వరకు విద్యా సంస్థలు ఉన్నాయి. దీనికి తోడు

మేనేజ్మెంట్, లా, డెంటల్, ఇంజనీరింగ్, వైద్య, ఆయుర్వేద కళాశాలలూ ధర్మస్థల ట్రస్టు నేతృత్వంలోని పాఠశాలలు పూర్తిగా ఉచితంగా గురుకుల సంప్రదాయంలో నడుపుతారు. ఇవేకాక, పేదవాడికి ఆరోగ్య భాగ్యాన్ని అందించే లక్ష్యంతో శ్రీ మంజునాథేశ్వర మెడికల్ ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో అనేక వైద్యశాలల్ని ప్రారంభించింది. మంగళూరులో నేత్ర వైద్యశాల, దంత వైద్యశాలలు కూడా వున్నాయి. పల్లెపల్లెకు అంబులెన్సు పంపి రోగులకు వైద్యాన్ని ఈ నాటికి అందిస్తూవున్నారు. నేత్రావతి నది ఒడ్డున ఉన్న అటవీ ప్రాంతంలో ప్రకృతి చికిత్స కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. నామమాత్రపు ఖర్చుతో ఆరోగ్యభీమా అందించే “సంపూర్ణ సురక్ష” పథకం నిరుపేదలకు బాసటగా నిలుస్తోంది. ఇవేకాక శతాబ్దాల నాటి శిల్పాలు, కళాకృతులు, పంచవర్ణ చిత్రాలు, ఆభరణాలు, పూజాసామాగ్రి, వాద్యపరికరాలు, ఆయుధాలు మొదలైనవి స్వయంగా వీరేంద్రగారు సేకరించి దానికి “మంజూష” అనే ఎక్వేరియంలో భద్రపరిచారు.

ఆనాటి నుండి నేటికీ ఈ ధర్మస్థల దేవస్థానానికి అధిపతిగా హెగ్గడె కుటుంబీకులు ధర్మకర్తలుగా వుంటూ కార్యక్రమాలు నడుపుతూ వున్నారు. ఇక్కడ ఇసుమంతైనా అవినీతి కనిపించదు. రాజకీయ జోక్యం లేదు. సౌకర్యాల విషయంలో భక్తుల్లో అసంతృప్తిలేదు. నూటికి నూరు పాళ్లు అది ధర్మస్థలమే! ధర్మాధికారి సర్వస్వతంత్రుడు. ఆలయానికి సంబంధించి ఆయన నిర్ణయాల్ని ఎవరూ ప్రశ్నించలేరు. అయినా హెగ్గడె విషయంలో ఇప్పటిదాకా ఏ చిన్న విమర్శలేదు. ఇరవై తరాలుగా ఆ కుటుంబీకులు అదే విలువల బాటలో నడుస్తున్నారు. ఆలయాలు పూజలకు, రథోత్సవాలకూ పరిమితం కాకూడదు. ప్రజల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి అన్నది నిశ్చితాభిప్రాయం.

[సూక్తి:- తేనెకన్నా, పనసతోనలకన్నా, చక్కెరకన్నా తీపి మన తెలుగుభాష]

అభ్యాసాలు

I కొత్తపదాలు:

బెత్తంగడి, మల్లరమాడి, కుడుమ, బిరమణ్ణ, అమ్ముబళ్లార్తి, కాళరాయి, కాళరకాయి, పునః ప్రతిష్ఠించు, సర్వసృష్టి, వణూరు, బాహుబలి, పరిపూర్ణుడు, అక్షరాస్యత, జ్ఞాన ప్రసరణ, సంపూర్ణసురక్ష, ఆరోగ్యభీమా, పంచవర్ణం, మంజూష, అక్వేరియం, ఇసుమంత.

II అర్థాలు:

పాతాళం = అధోలోకం, వృక్షం = చెట్టు, సౌందర్యం = అందం, సంప్రదాయం = సంస్కృతి, అర్చకులు = పూజారులు, శతాబ్దం = నూరు సంవత్సరాలు, అతిథి సత్కారం = మర్యాద పూర్వకంగా, నిరసన = విరుద్ధం, విగ్రహం = శిల్పం, బొమ్మ, పునః ప్రతిష్ఠించు = మరల ప్రతిష్ఠించు, మంజూ = అందమైనది, మంచు, ఏకశిల = ఒకే రాయి, తగాదా = కొట్లాట, నివేదించు = చెప్పుకొను, మొరపెట్టుకొను, నిత్యం = రోజు, పరిపూర్ణుడు = అంతా తెలిసినవాడు, నెలవు = నిలయం, అక్షరాస్యత = చదువుకొన్నవారు, జ్ఞానం = తెలివి, ట్రస్టు = సంస్థ, ఇసుమంతైనా = కొంచెమైనా, సర్వసృష్టితంత్రుడు = అన్ని విధాల స్వాతంత్ర్యము కలగినవాడు.

III కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

మాదిరి: కింద	×	పైన	
1. శ్రద్ధ	×	2. ధర్మం	×
3. ప్రతిష్ఠ	×	4. సంతోషం	×
5. కీర్తి	×	6. విశ్వాసం	×
7. తృప్తి	×	8. కూర్చోను	×
9. అక్షరాస్యత	×	10. పెద్ద	×

IV కింది పర్యాయపదాలు తెలుసుకోండి.

1. సిరి - సంపద, లక్ష్మి
2. పాతాళం - పల్లం, అధిలోకం
3. విద్య - చదువు, జ్ఞానం
4. అర్చకులు - పూజారులు, పురోహితులు
5. ఆచారం - ప్రవర్తన, పద్ధతి
6. ఈశ్వరుడు - పరమాత్మ, శివుడు, మూడుకన్నులు కలవాడు.
7. గురువు - ఉపాధ్యాయుడు, పండితుడు
8. మిత్రుడు - స్నేహితుడు, చెలికాడు
9. అడవి - వనం, అరణ్యం, అటవి
10. ఆభరణం - నగ, అలంకారం
11. ఔషధం - ఓషధి, మందు
12. కుటీరం - పర్ణశాల, పూరిల్లు, గృహం
13. చెట్టు - తరువు, వృక్షం, కుజం, భూరుహం
14. తగాదా - కొట్లాట, కలహం, పోట్లాట
15. ధర్మం - పుణ్యం, సుకృతం
16. ప్రమాణం - బాస, వాగ్దానం

V కింది ప్రకృతి పదాలకు వికృతులు రాయండి.

మాదిరి: ఈశ్వరుడు - ఈశుడు

1. కర్పూరం	-	2. దుఃఖం	-
3. పుణ్యం	-	4. శక్తి	-
5. స్థలం	-	6. రాక్షసులు	-

VI గుంపుకు చెందని పదం గుర్తించండి.

1. తగాదా, స్నేహం, కొట్లాట, పోట్లాట.
2. ఆభరణం, నగ, శబ్దం, అలంకారం.

3. శివుడు, ఈశ్వరుడు, పూజారి, పరమేశ్వరుడు.
4. సిరి, సంపద, లక్ష్మి, సుమ.
5. పురోహితులు, అర్చకులు, దేవుడు, పూజారి.
6. ప్రమాణం, బాస, వాగ్దానం, మర్యాద.

VII కింది ఖాళీలను పూరించండి.

1. ధర్మస్థలం _____ తాలూకాలో ఉంది?
2. ధర్మస్థలాన్ని _____ అని పిలిచేవారు.
3. రాత్రిపూట బిరమణ్ణకు _____ కలలో కనిపించారు.
4. మంజు అంటే _____
5. బాహుబలి విగ్రహాన్ని _____ సంవత్సరంలో స్థాపించారు.
6. ధర్మస్థలకు దగ్గరలోనే వున్న ఊరు _____

VIII కింది పదాలను సొంత వాక్యాల్లో రాయండి.

1. సత్కారం 2. అతిథి 3. మంజు 4. విద్యావిధానం
5. అక్షరాస్యత 6. పల్లెపల్లెకు 7. జ్ఞానం 8. ఏకశిల
9. వృక్షం 10. సర్వస్వతంత్రుడు

IX కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి, రెండు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. ధర్మస్థలం ఎక్కడ వుంది?
2. ధర్మస్థలానికి మరొక పేరేమి?
3. బిరమణ్ణకు ధర్మదేవతలు ఏమని వరమిచ్చారు?
4. ధర్మస్థలం అని పేరు ఎలా వచ్చింది?
5. బాహుబలి విగ్రహం ఎత్తు ఎంత?
6. ధర్మస్థలం ఆలయం విశిష్టత ఏమి?

7. ప్రజలకు మంజునాథుని మీద ఎందుకు విశ్వాసం ఉండేది?
8. జ్ఞాన ప్రసరణ బ్రహ్మలో ఏ ఏ విద్యలు నేర్పేవారు?
9. మంగళజ్యోతి బడి ఉద్దేశ్యం ఏమి?
10. గురుకుల సంప్రదాయంలో నడిపే విద్యలు ఏవి?
11. నిరుపేదలకు బాసటగా నిలిచే పథకం ఏది?
12. అక్వేరియంలో ఏమి భద్రపరిచేవారు? దానికి ఏ పేరు పెట్టారు?

X కింది ప్రశ్నలకు మూడు లేక నాలుగు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. హెగ్గడె వారి కుటుంబం బ్రహ్మను ఏ విధంగా నడిపేవారు?
2. అన్నమాట నిలబెట్టుకొనే స్వామి ఎవరు? ఆ పేరు ఎలా వచ్చింది?
3. హెగ్గడె ఆలోచన ఏ విధంగా ఉండేది?
4. విద్యకోసం హెగ్గడెగారు చేసిన ప్రయత్నం ఏది?
5. ధర్మస్థల బ్రహ్మ ఆధ్వర్యంలో నడిచే కోర్సులేవి?
6. ఆరోగ్యంకోసం పేదలకు ఎటువంటి సహాయం చేసేవారు?

XI కింద ఉన్న పదాలలోని అక్షరాలను ఉపయోగించి, కొన్ని కొత్తపదాలు రాయండి.

మాదిరి: లోపలిగది

	గది	పది	లోపల	
1. మామిడి చిగురు				
2. సిరిసంపదలు				
3. నిత్య అన్నదానం				
4. నాటి శిల్పాలు				

సూచన : ఇలాంటి పదాలు యిచ్చి విద్యార్థులతో చెప్పించడం/రాయించడం చేయాలి.

XII కింది వాక్యాల్ని చదివి దానికి తగిన పదాలతో గదుల్లో రాయండి:

1. తెలుగు అక్షరాలలో మొదటిది.
2. నాలుగు ముఖాలు కలవాడు.
3. భారతాన్ని రచించింది.
4. రాగి (లోహం) పేరుగలనది.
5. విద్యాబోధన నేర్పేవాడు.
6. కర్మాగారాలలో పని చేసేవారు.
7. తెలుగు సంవత్సరాది ఏది ?
8. మొదటి తెలుగు నెల ?
9. మహిళలకు మరొక పేరు.

[ఉపాధ్యాయుడు, బహు, తిక్కన, అ, ఉగాది, చైత్రం, స్త్రీ, తామ్రపర్ణి, కార్మికులు]

XIII ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు:

1. భారత దేశంలో ముఖ్యమైన విహారయాత్రల గురించి విద్యార్థులకు మరికొన్ని చెప్పండి.
2. సందర్శించిన విహారయాత్రల పోటోలు సేకరింప జేయండి.
3. విహారయాత్రల గురించి విద్యార్థుల చేత వ్యాసాలు రాయించండి.

సూక్తి : శ్రద్ధగలవాడే జ్ఞానాన్ని పొందుతాడు.

పాఠం - 4

అల్లూరి సీతారామరాజు

జి.సుమలత. ఆర్. రెడ్డి

[జానపద సాహిత్యంలోని బుట్టి కథ ప్రక్రియను పరిచయం చేస్తూ - అల్లూరి సీతారామరాజు జీవిత చరిత్రను తెలియజేయడమే ఈ పాఠం ఉద్దేశం]

శరణు శరణమ్మ శరణమ్మ భారతి
శరణు పదివేలు జగదమ్మ భారతి

కథకుడు : వినరా సోదర ఈ వీరగాథ రామరాజు గాథ తందాన తాన తందనాన|

తనివి తీరని తీయని గాథ రామరాజు గాథ తందాన తాన తందనాన|

ఒడలు మరపించు మనసైన గాథ ఆంధ్రశ్రీ గాథ తందాన తాన తందనాన|

కమనీయమైన కమ్మని గాధ తెలుగు వాని గాధ తందాన
తాన తందనాన|

మనసులోని బాధ మరపించు గాధ వీరయోధుని గాధ
తందాన తాన తందనాన|

వినరా సోదర సావధానమున రామరాజు గాధ తందాన
తాన తందనాన| తందానో తందాన తందన తానే
తందనాన||తందాన||

వంతవాడు : ఏంటయ్యా! రామరాజు తెలుగువాడు ఆంధ్రశ్రీ
అని ఏమేమో అంటున్నావు. ఏవరాయన ? ఆయన
గాధేమిటి ? అందులోని బాధేమి? సరిగ్గా అర్థం
అయ్యేటట్లు చెప్పు.

2వ వంతవాడు : చెపుతాడు విను మరి.

కథకుడు : “అల్లూరి” అనే ఇంటిపేరు గల ఈ రామరాజు
తెలుగువాడు. ప్రభుత్వం అతనికి గౌరవ సూచకంగా
ఇచ్చిన బిరుదు ఆంధ్ర శ్రీ

మోగల్లులో పుట్టాడు	-	సై
గుర్రపు స్వారీ నేర్చాడు	-	సై
కత్తికటారులు పట్టాడు	-	సై
గుండు పేల్చుటను నేర్చాడు	-	సై
యోగాసనములు వేశాడు	-	సై
యోగిగా మారదలిచాడు	-	సై

ఆ తరువాత

వంతకుడు : ఆ! ఆ తర్వాత ఏం జరిగిందయ్యా?

కథకుడు : అల్లో నేరడల్లో - అల్లో నేరేడల్లో!

అల్లల్ల నేరాడి అల్లా నేరాడి అల్లో నేరేడిల్లో!

హిమాలయములకేగి అయ్యెను అతడు యోగి ।

దేశ దేశములు తిరిగి విజ్ఞానమెంతో ఎరిగి!

కోయవారిని చూసీ మైత్రి వారితో చేసీ!

వారి బాధలు తీర్చుటకే ముందున కురికాడు ॥

అల్లో నేరడల్లో ॥.

వంతకుడు : అల్లో నేరేడల్లో

కథకుడు : ఇట్లు కోయవారి నందరిని ఐక్యపరచి వారిలో దేశభక్తి
విశ్వాసాలు పెంపొందింపదలచి.....

వంతకుడు : ఆ..... పెంపొందింప దలచి ఏం చేశాడు?

కథకుడు : కోయపల్లెలో రామాలయాన్ని నిర్మించేనయ్యా ॥తందానా॥
తన ఆశయాలు నెరవేర్చడానికై నడుము కట్టినాడు ॥తందానా॥
అంగ్లేయులను ఎదిరించడానికై ముందుకురికినాడు ॥తందానా॥
వారు చేసిన అన్యాయాలను గ్రహించినారండి ॥తందానా॥
కోయవారితో తన ఆశయాలను ప్రస్తావించాడు ॥తందానా॥
వారి గుండెల్లో ఆవేశాలు ఎగిసి ఎగిసి పడగా ॥తందానా॥
తన విజయం తథ్యం చేయమని ఎంచి మురిసినాడు ॥తందానా॥

కథకుడి వచనం : ఈ విధంగా కోయవారిని, ఇంకా మరి

కొందరిని ప్రోగుచేసి, ఆంగ్లేయులను ఎదిరించడానికై సిద్ధపడ్డాడు. ఇలా భక్తి విశ్వాసాలతో రామరాజు సాహచర్యంతో మసలు కొంటుంటే అతనిని పట్టి ఇవ్వలేదన్న కోపంతో ఆంగ్లేయులు ప్రజలను మిక్కిలి క్రూరంగా హింసిస్తుండేవారు. ఇది తెలిసిన రామరాజు తన వారిని బాధపెట్టడం ఇష్టంలేక ఇంగ్లీషు వారికి లొంగిపోయాడు. ఆ కిరాతకులాతనిని మహా క్రూరంగా కాల్చి చంపారు. ఈ వార్త విన్న మన దేశమంతా దుఃఖ సముద్రంలో మునిగిపోయింది.

కథకుడు; వంతకుడు: రామ రామ ఓ రామా రామా రామ రఘు రామా అయ్యో ||రామరామ||

కథకుడు : శరణం పరమేశ - పరమేశ శరణం

విప్లవ వీరుడా శరణం పరమేశ

తెలుగు దేశ యోధుడా శరణం పరమేశ

స్వరాజ్య భానుడా శరణం పరమేశ

సీతా రామ రాజా శరణం పరమేశ

మా పూజలందుకో శరణం పరమేశ

మా మనస్సులందు శరణం పరమేశ

సదా నిల్చినావు శరణం పరమేశ

శరణం పరమేశ - పరమేశ శరణం

శరణం పరమేశ - పరమేశ శరణం

అభ్యాసాలు

I అర్థాలు

ఒడలు = శరీరం, విశ్వాసం = నమ్మకం, తథ్యం = నిజం,
ఐక్యం = ఒకటికావడం, ఏకం, కమనీయం = సౌందర్యం
ఎగిసి = ఎగిరి, సావధానం = ఏకాగ్రత

II కింది ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి.

1. వినరా _____ ఈ వీరగాథ.
2. గుర్రపు _____ నేర్పాడు.
3. ఆంగ్లేయులను ఎదిరించడానికై _____.
4. తన _____ తథ్యం చేయమని ఎంచి మురిసినాడు.
5. తెలుగు దేశ _____ శరణం పరమేశ.

III కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. సీతారామరాజు బిరుదు ఏది?
2. సీతారామరాజు ఇంటి పేరేమి?
3. సీతారామరాజు ఎవరిని ఐక్య పరచాడు?
4. సీతారామరాజు రామాలయం ఎక్కడ నిర్మించాడు?
5. సీతారామరాజు ఎవరి అన్యాయాలు గ్రహించాడు?

IV కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. సీతారామరాజు ఏమేమి నేర్పాడు?
2. సీతారామరాజు ఎలా అమరుడయ్యాడు?
3. సీతారామరాజు ఆంగ్లేయులకు ఎందుకు లొంగిపోయాడు?
4. సీతారామరాజు ఎలా మురిసిపోయాడు?
5. కోయవారి కోసం సీతారామరాజు చేసిన కృషిని వివరించండి.

V కింది పదాలను విడదీసి రాయండి.

ఉదా : కమనీయమైన = కమనీయము + అయిన

1. హింసిస్తుండేవారు =
2. ఎవరాయన =
3. ఇవ్వలేదన్న =
4. కిరాతకులాతనిని =
5. విజయాంబిక =

VI కింది పదాలను కలిపి రాయండి.

ఉదా : దేశము + అంతా = దేశమంతా

1. యోగ + ఆసనాలు =
2. పూజలు + అందుకో =
3. హిమ + ఆలయాలు =
4. మనస్సులు + అందు =
5. విజ్ఞానము + ఎంతో =

VII కింది పదాలకు జంటపదాలు రాయండి.

ఉదా : కత్తి కటారులు

1. కీర్తి _____
2. సిరి _____
3. కోప _____
4. తల్లి _____
5. అక్క _____

VIII కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

ఉదా : గౌరవం × అగౌరవం

1. విజయం ×

2. దుఃఖం ×
3. పుట్టాడు ×
4. సోదరుడు ×
5. తీపు ×

IX కింది పదాలకు సమానమైన అర్థాన్నిచ్చే పదాలు రాయండి.

ఉదా: మైత్రి = స్నేహం, మిత్రత్వం

1. ఒడలు = _____, _____
2. భానుడు = _____, _____
3. పెంపు = _____, _____
4. విశ్వాసం = _____, _____
5. యోధుడు = _____, _____

X కింది పదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

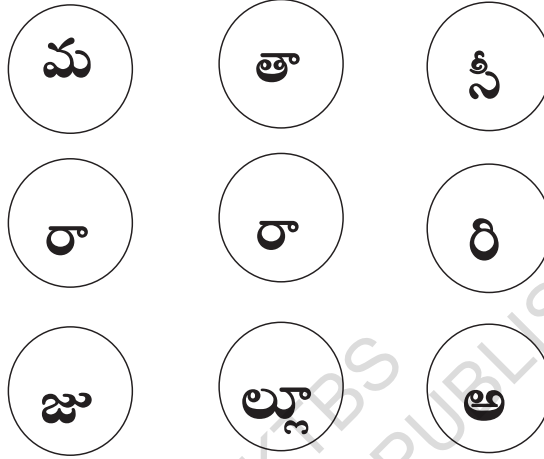
1. కమ్మని :
2. గుర్రపు స్వారి :
3. సావధానంగా :
4. ప్రోగుచేయు :
5. క్రూరంగా :

XI కింది గళ్ళలో అక్షరాలు నింపితే కొన్ని జాతీయాలు వస్తాయి. అవి ఏమిటో రాయండి. చదవండి.

1. అగ్గిమీద
2. పట్టిందల్లా
3. గోటిమీద
4. అందెవేసి

XII కనుక్కోండి చూద్దాం.

కింద ఇచ్చిన అక్షరాలను అమర్చితే ఒక స్వాతంత్ర్య యోధుడి పేరు వస్తుంది. ఆయన ఎవరో రాయండి.

XIII విద్యార్థులకు సూచనలు

1. ఈ పాఠంలోని బుర్రకథను లయబద్ధంగా పాడండి.
2. ఇలాంటి మరికొన్ని బుర్రకథలు, హరికథలు, జానపద కథలు సేకరించండి.

XIV ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

1. జానపద కళలను పరిచయం చేయండి.
2. పిల్లలచే బుర్రకథను ప్రదర్శింప జేయండి.
3. స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొన్న కొందరు తెలుగు ప్రముఖులను పరిచయం చేయండి.
4. యోగి - యోగాసనాల గురించి వివరించండి.

పాఠం - 5

మాతృ భాష తియ్యదనం

జి. తన్మయి రెడ్డి

(విద్యార్థులకు మాతృ భాష తియ్యదనాన్ని తెలియజేయడమే ఈ పాఠం ఉద్దేశం)

పాఠశాల మొదటి అవధి ప్రారంభమైంది. తరగతి ఉపాధ్యాయుడు (తెలుగు పండితుడు తరగతి గదిలోనికి ప్రవేశిస్తుండగా.

విద్యార్థులు : గుడ్ మార్నింగ్ సార్.

తెలుగు మాష్టారు : ఆ... ఆ... మీ కందరికీ శుభోదయం

తన్మయి : ఈ రోజు నా పుట్టిన రోజు దీవించండి. మాష్టారూ!

తెలుగు మాష్టారు : ధీర్ఘాయుష్మాన్ భవ. సకల విద్యాభివృద్ధి రస్తు.

తన్మయి : మా సహపాఠకులు ఇలా దీవించలేదు, మాష్టారూ!

మాష్టారు : మరెలా దీవించారు?

తన్మయి : హేపీ బర్త్ డే టూయూ, మెనీ హేపీ రిటర్న్స్ ఆఫ్ ది డే అని చప్పట్లుకొట్టారు.

మాష్టారు : ఆంగ్ల భాషలో అలాగే దీవిస్తారమ్మా!

తన్మయి : మీరన్న మాటలకు అర్థమేంటి మాష్టారూ?

మాష్టారు : నిండు నూరేళ్ళు చల్లగా జీవించమని, అన్ని విద్యలలో గొప్ప దానివి కావాలని అర్థమమ్మా!

తన్మయి

: ధన్యవాదాలు మాష్టారు!

మాష్టారు

: ఈ రోజు అనగా అక్టోబర్ 8వ తేది. ప్రముఖ భాషావేత్త, చిత్రకారుడు, నాటక కర్త, వ్యాసకర్త, జాతీయవాది, నటుడు, సినీ కళాదర్శకుడైనటువంటి శ్రీ అడవి బాపిరాజు గారి జయంతి. వీరు మాతృభాష మమకారాన్ని, తియ్యదనం గురించి అనేక వ్యాసాలు, నాటకాలు రాశారు.

తన్మయి

: మాతృభాష అంటే ఏమిటి మాష్టారు?

మాష్టారు

: ఎటువంటి కష్టం లేకుండా, నేర్చు కుంటున్నామనే భావన లేకుండా తల్లి దండ్రులు, పరిసరాల నుండి లభించే భాష.

తన్మయి : మా స్కూలులో ఇంగ్లీషులోనే బోధిస్తారు. తెలుగులో మాట్లాడితే ఒప్పుకోరు మరి ఈ మాతృభాష ఎందుకు మాష్టారూ?

పావని : ఏడుస్తూ, మాష్టారూ నన్ను... నన్ను... వీడు కొట్టాడు.

మాష్టారు : ఎందుకురా అక్షయ్ పావనీని కొట్టావు?

అక్షయ్ : పావని నా పుస్తకం లాక్కొంది. అందుకే కొట్టాను మాష్టారూ!

మాష్టారు : తిట్టుకోవడం, కొట్టుకోవడం, పుస్తకాలు లాక్కోవడం చేయకూడదు.

అక్షయ్, పావని : అలాగే మాష్టారూ, ఇంకెప్పడూ అలాచేయం.

మాష్టారు : తన్మయి చూశావా? మీరందరూ చదువుతున్నది ఇంగ్లీషు మీడియం పాఠశాలలో. కాని ఈ తిట్టుకోవడాలు, మన కష్టాలు, సుఖాలు, బాధలు, స్వప్నంలాంటి భావాలన్నీ చెప్పుకోవడానికి మాతృభాష ఉపయోగిస్తుంటాం.

తన్మయి : మరి ఇంగ్లీషు సారు ఆంగ్లమే గొప్పభాష అన్నారే?

తెలుగు మాష్టారు : ఎవరెవరి భాషలు వారికి గొప్పవమ్మా! ఆంగ్లేయులు మన భాషలోని మాధుర్యాన్ని తెలుసుకొని తెలుగును “ఇటాలియన్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్” అని పొగిడారు. సి. పి. బ్రౌన్ అను ఆంగ్ల దొర మన వేమన పద్యాలను ఆంగ్ల భాషలోనికి అనువాదం చేసి, తమ స్వదేశానికి తీసుకెళ్ళాడు. అతడు కడప (నేటి వై. యస్. ఆర్ జిల్లా) జిల్లా కలెక్టరుగా ఉన్నప్పుడు తెలుగును

నేర్చుకొని, తెలుగు ఆంగ్లం నిఘంటువును కూడా రాశారు. అది ఇప్పటికీ ప్రాచుర్యంలో ఉంది. అంతేకాకుండా కడప పట్టణంలో పాఠశాలలు, గ్రంథాలయం కూడా స్థాపించారు.

అక్షయ్ : మాష్టారూ!... తెలుగు భాష విశిష్టతను గురించి ఇంకా విపులంగా చెప్పండి.

మాష్టారు : విజయనగర సామ్రాజ్యాధినేత శ్రీకృష్ణదేవరాయలు “దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స” అని పొగిడారు. అంతేకాకుండా స్వయంగా తెలుగులో పద్యాలు కూడా రాశాడు.

తెలుగదేలయన్న దేశంబు తెలుగేను
తెలుగు వల్లభుండ తెలుగొకండ ఎల్ల నృపులు
గొలువ నెరుగవే బాసాడి

దేశ భాషలందు తెలుగులెస్స.

తన్మయి : ఈ మధ్య తెలుగు భాషను ప్రాచీన భాషగా కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించిందని పత్రికలలో చదివాను? నిజమేనా మాష్టారు!

మాష్టారు : ఔ నమ్మా!

పావని : మా పేర్లను మా ఇళ్ళ చుట్టుప్రక్కల మా మిత్రులు ఓల్డ్ నేమ్స్ అంటూ ఎగతాళి చేస్తున్నారు మాష్టారూ!

మాష్టారు : మీ చుట్టుప్రక్కల మీ మిత్రుల పేర్లు చెప్పు.

పావని : ప్రతిజ్ఞ, తబసుమ్, మనోజ్ఞ, సైల్లా, ధనుష్, పింకీ...

మాష్టారు : నిజానికి మీ మిత్రుల పేర్లకంటే మీపేర్లే బాగున్నాయి.

పావని : అదెలా మాష్టారు?

మాష్టారు : మీ పేర్లు గమనించండి. మీ పేర్ల చివరలో అచ్చు ఉంటుంది. ఇలా అచ్చుతో పదం ముగియటం తెలుగు భాషలో తప్ప మరి ఏ భాషలో కూడా కనిపించదు. అందుకే తెలుగుకు “అజంత భాష” అని పేరు వచ్చింది.

అక్షయ్ : అందుకే మన భాషను ‘ఇటాలియన్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్’ అన్నారా? మాష్టారు.

మాష్టారు : ఔను! మీ స్నేహితుల పేర్లతో పోల్చుకున్నప్పుడు మీ పేర్లకు ప్రత్యేకత ఉంది.

పావని : అదెలా మాష్టారు?

మాష్టారు : మీ స్నేహితురాలి పేరు తన్మయి కదా! తన్మయి అంటే తన్మయత్వంతో పరవశించేది అని అర్థం. అలాగే అక్షయ్ అనగా క్షయం (తరగని) లేనివాడు అని అర్థం.

ఇంతలో : బడి గంట (లాంగ్ బెల్) మ్రోగింది.

మాష్టారు : సరే వెళ్ళండి. రేపు కలిసినప్పుడు తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యాన్ని గురించి మరిన్ని వివరాలు చర్చిద్దాం.

అభ్యాసాలు

I అర్థాలు

అవధి = వేళ, సకలం = అన్నీ, నిండు = పూర్తి, దీవించడం = ఆశీర్వాదించడం, ఇంగ్లీషు = ఆంగ్లం, స్వప్నం = కల, మాధుర్యం = తియ్యదనం, విశిష్టత = గొప్పతనం, విపులంగా = వివరంగా, ఎగతాళి = గేలి, పరిహాసం

II కింది ఖాళీలు సరైన పదాలతో పూరించండి.

1. సకల _____ రస్తు
2. నిండు నూరేళ్ళు _____ జీవించమని.
3. భావాలన్నీ చెప్పుకోవడానికి _____ ఉపయోగిస్తుంటాం.
4. ఎవరెవరి _____ వారికి గొప్పదమ్మా?
5. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు దేశ భాషలందు _____ అని పొగిడాడు.

III కింది వాటిని జతపరచి రాయండి.

	‘అ’	‘ఆ’
1. మీకందరికీ	అ) జయంతి	
2. నిండు నూరేళ్ళు	ఆ) విజయనగర సామ్రాజ్యాధినేత	
3. అడవి బాపిరాజుగారి	ఇ) ఒప్పుకోరు	
4. తెలుగులో మాట్లాడితే	ఈ) శుభోదయం	
5. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు	ఉ) చల్లగా జీవించమని	
	ఊ) జాతీయవాది	

IV కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. సహపాఠకులు తన్మయిని ఎలా దీవించారు?
2. మాతృభాష అనగానేమి?
3. పావనీని అక్షయ్ ఎందుకు కొట్టాడు?
4. పేర్ల చివరలో ఏమి ఉంటుంది?
5. అజంత భాష అని తెలుగు భాషకు ఆ పేరెలావచ్చింది?

V కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. అక్టోబరు 8వ తేది విశిష్టత ఏమిటి?
2. సి. పి. బ్రౌన్ గురించి వివరించండి.
3. తెలుగు భాష విశిష్టత గురించి రాయండి.
4. మాష్టారు మాతృభాష దేనికి ఉపయోగిస్తుంటామని చెప్పారు?
5. మాష్టారు పేర్లలోని ఔన్నత్యాన్ని ఎలా వివరించాడు?

VI కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

ఉదా: ప్రశ్న	×	జవాబు
1. తీపు	×	
2. మిత్రులు	×	
3. ముగియటం	×	
4. ఉదయం	×	
5. స్వదేశం	×	

VII కింది పదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1. పుట్టినరోజు :
2. ఎగతాళి :
3. దీవించు :
4. పద్యం :
5. చప్పట్లు :

VIII కింది పదాలు విడదీసి రాయండి.

ఉదా: గ్రంథాలయం = గ్రంథ + ఆలయం

1. విద్యాభివృద్ధి =
2. దీవిస్తారమ్మా =
3. అర్థమేంటి =
4. ఇంకెప్పుడు =
5. భావాలన్నీ =

IX కింది పదాలను కలిపి రాయండి.

ఉదా: సామ్రాజ్య + అధినేత = సామ్రాజ్యాధినేత

1. తెలుగు + ఏను =
2. వల్లభుడు + ఉండ =
3. తెలుగు + ఒకండ =
4. ఔను + అమ్మా =
5. కలిసిన + అప్పుడు =

X కింది పదాలకు సమానమైన అర్థాన్నిచ్చే పదాలు రాయండి.

ఉదా: తండ్రి = జనకుడు, అబ్బ

1. ప్రారంభం = _____ , _____
2. మమకారం = _____ , _____
3. స్వప్నం = _____ , _____
4. అనువాదం = _____ , _____
5. అధినేత = _____ , _____

XI కింది పదాలకు జంట పదాలు రాయండి.

ఉదా: తల్లిదండ్రులు

1. కష్ట _____ 2. అన్న _____
3. స్త్రీ _____ 4. భార్య _____

XII విజయనగరము, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు అను పదాలనుండి చిన్న పదాలు తయారు చేయండి.

రెండు అక్షరాల
పదాలు

మూడు అక్షరాల
పదాలు

నాలుగు అక్షరాల
పదాలు

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

XIII పాఠంలోని ఇంగ్లీషు పదాలను కింది పట్టికలో రాయండి.

1. _____	2. _____
3. _____	4. _____
5. _____	6. _____

XIV విద్యార్థులకు సూచనలు.

1. మాతృభాషను ప్రేమించండి. ఇతర భాషలను అభిమానించండి.
2. మాతృభాష గురించి మరికొన్ని వివరాలు సేకరించండి.

XV. ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు.

1. ఈ పాఠంలోని పాత్రలను విద్యార్థులచేత ప్రదర్శింప జేయండి.
2. తెలుగు భాషకు పరిపుష్టిని కలిగించిన కవుల చిత్రపటాలను విద్యార్థులచేత సేకరింపజేసి, ఆల్బమ్ తయారు చేయించండి.

పాఠం - 6

జాతీయ పతాక ఆవిష్కర్త

మల్లాడి కృష్ణానంద్

(ఈ పాఠ్యాంశాన్ని మల్లాడి కృష్ణానంద్ రచించిన తెలుగు పెద్దలు గ్రంథంనుండి తీసుకోబడినది).

స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో చాలాకాలం మన నాయకులు బ్రిటీష్ దేశ యూనియన్ జాక్ (జెండా) ఎగురవేసేవారు. అది ఏమాత్రం సహేతుకం కాదని వాదిస్తూ, మన దేశానికి ప్రత్యేకంగా జాతీయ జెండా ఉండాలని వాదించి, గాంధీజీ కోరిక మేరకు త్రివర్ణ పతాకాన్ని తెలుగు మహనీయుడైన శ్రీ పింగళి వెంకయ్యగారు రూపొందించారు.

1906లో కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహా సభలలో ఆంగ్లేయుల జెండా ఎగురవేసినప్పుడు, అందోళన చెందిన పింగళి వెంకయ్యగారు భారతీయులకు ప్రత్యేక జెండా రూపొందించడం కోసం రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, బాలగంగాధర తిలక్, దాదాభాయ్ నౌరోజి వంటి నాయకులతో సంప్రదించి ఎన్నో నమూనాలను తయారు చేశారు. తన అనుభవాలన్నింటినీ క్రోడీకరించి 1916లో A National Flag for India (భారత జాతీయ జెండా) అనే పుస్తకాన్ని రాశాడు.

1921 మార్చి 31న విజయవాడలో జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశాలలో గాంధీజీ వెంకయ్యగారిని ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించి, జాతీయ జెండా రూపొందించాల్సిందిగా కోరారు. వెంకయ్యగారు అదే సమావేశంలో కేవలం మూడు గంటల వ్యవధిలో ఎరుపు, తెలుపు, ఆకుపచ్చ రంగులతో జెండాను రూపొందించి, గాంధీజీకి అందించాడు. ఆ జెండాకు ఎంతో ప్రచారం లభించింది. ప్రజలందరూ ఎంతో భక్తి భావంతో జెండాలను ఎగురవేసి, ఆంగ్లేయుల ఆగ్రహవేశాలకు గురియై

ఎన్నో కష్టాలు, నిర్బంధ కారాగార శిక్షలు, లారీచార్జీలకు గురయ్యారు. “రుంథా ఊంఛా రహే హమారా” అని నినాదాలు చేస్తూ ఆంగ్లేయుల నిషేధాజ్ఞలను లెక్కచేయకుండా, జెండా సత్యాగ్రహ ఉద్యమాలు నిర్వహించారు.

కొద్దిరోజుల తరువాత జెండా రంగులకు సంబంధించిన కొన్ని వాగ్వివాదాలు చెలరేగాయి. ఎరుపు, తెలుపు, ఆకుపచ్చ రంగులు హిందూ, క్రైస్తవ, ముస్లిం మతాలకు ప్రతీకలుగా భావించడంతో, నలుపు రంగు సిక్కు మతస్థులకు కావాలని ఆందోళన చేశారు. అయితే కేసరి, తెలుపు, ఆకుపచ్చ రంగులతో జెండాను ప్రతిపాదించడంతో ఈ సమస్య తొలగిపోయింది. కేసరి రంగు ధైర్య సాహసాలకు, తెలుపు శాంతి సత్యాలకు, ఆకుపచ్చ విశ్వాసం, శౌర్యాలకు ప్రతీకలుగా పేర్కొన్నారు. జెండా మధ్య తెలుపు రంగులో ‘రాట్నం’ వెలసింది. ఆ విధంగా శ్రీ పింగళి

వెంకయ్యగారు రూపొందించిన జెండా స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో ఎంతో ప్రాముఖ్యత సంతరించుకుంది. అలాగే అందరి ప్రశంసలు అందుకుంది.

అయితే, స్వాతంత్ర్యానంతరం రాజ్యాంగ సభలో జాతీయ జెండా ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు త్రివర్ణ పతాకంలోని రాట్నం గుర్తుకు బదులుగా, సారనాథ్ స్థూపంలోని అశోకుని ధర్మచక్రం ఉండాలని సూచించారు. ఈ విధంగా భారతీయులకంటూ ప్రత్యేక జెండా ఉండాలన్న శ్రీ వెంకయ్యగారి కోరిక మేరకు మువ్వన్నెల త్రివర్ణపతాకం మనందరికీ లభించింది. వెంకయ్యగారు జాతీయ జెండా రూపొందించడంలోనే కాక, స్వాతంత్ర్య పోరాటం తొలి దినాలైన 1906 నుండి స్వాతంత్ర్యం లభించే దాకా ఎన్నో ఉద్యమాలు, ఆందోళనలలో పాల్గొని నిస్వార్థంగా తన సేవలు అందిస్తూ, ఎన్నో కష్టాలు అనుభవించారు.

పింగళి వెంకయ్యగారు 1876 ఆగష్టు 2వ తేదీన, కృష్ణాజిల్లా దివి తాలూకాలోని భట్ల పెనుమర్రు గ్రామంలో జన్మించారు. వీరి తండ్రి శ్రీ హనుమంతరాయుడు యార్లగడ్డ గ్రామ కరణంగా ఉండేవారు. ప్రాథమిక, ఉన్నత విద్యలు కృష్ణా జిల్లాలో పూర్తిచేసి, సైన్యంలో చేరాలన్న కోరికతో తన 19వ ఏట దక్షిణాఫ్రికా వెళ్ళారు. అక్కడే గాంధీజీతో పరిచయం అయింది. ఆ తరువాత కొద్ది కాలానికే స్వదేశం తిరిగివచ్చి, మద్రాసులో ప్లేగు వ్యాధి నిరోధక ఇన్స్పెక్టర్ శిక్షణ పొంది, బళ్ళారిలో ప్లేగు వ్యాధి నిరోధక అధికారిగా ఉద్యోగంలో చేరారు. తరువాత ఉన్నత చదువు చదవాలన్న తృష్ణతో రాజకీయ అర్థశాస్త్ర అధ్యయనం కోసం కొలంబో విశ్వవిద్యాలయానికి వెళ్ళారు. ఆ పిదప జపనీస్, సంస్కృతం, ఉర్దూ భాషలు అనర్గళంగా మాట్లాడటం నేర్చుకున్నారు.

వెంకయ్యగారు వ్యవసాయ రంగంలో విశేష పరిశోధనలు చేసి, సన్నని నూలును అందించే కొత్త ప్రత్తి వంగడాలను రూపొందించారు.

వ్యవసాయ రంగంపై తన అనుభవాలతో పుస్తక రచన కూడా చేసి, మరెన్నో కొత్త వంగడాలను రూపొందించారు. అందుకు గుర్తింపుగా ఆయనను లండన్‌లోని అగ్రికల్చరల్ సొసైటీ (వ్యవసాయ సంఘం) సభ్యత్వాన్నిచ్చి గౌరవించింది. 1911-1919 మధ్యకాలంలో మచిలీపట్నం ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలలో వ్యవసాయ శాఖ అధ్యాపకుడిగా పనిచేస్తూ, కళాశాల ఆవరణాన్నే ఒక వ్యవసాయ క్షేత్రంగా తీర్చిదిద్దారు. వీరు ఖనిజ శాస్త్రంలో కూడా అపారమైన జ్ఞానాన్ని సంపాదించి, దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో ఏయే ప్రాంతాలలో ఎటువంటి ఖనిజం లభిస్తుందోనన్న విషయంలో విశేష పరిశోధనలు చేశారు.

పింగళి వెంకయ్యగారు వృద్ధ్యాప్య వయస్సులో తన చివరి కోర్కెగా, ఆయన మృతదేహంపై జాతీయ జెండాను కప్పి, స్మశాన వాటికలో దగ్గర్లోని చెట్టుకు కట్టాల్సిందిగా కోరారు. భారతమాత కోసం తన సర్వస్వం త్యాగం చేసిన మహా మనిషి శ్రీ పింగళి వెంకయ్యగారు 1963 జూలై 6వ తేదీన పరమవదించారు.

జాతీయ పతాకం నియమాలు

జాతీయ పతాకం విషయంలో ఎవరికి తోచినట్లు వారు ఉపయోగించకుండా బ్యూరో ఆఫ్ ఇండియన్ స్టాండర్డు వారు కొన్ని నియమాలను సూచించారు. అవి జాతీయ జెండా కొలతలు $21^1 \times 14^1$, $12^1 \times 8^1$, $6^1 \times 4^1$, $3^1 \times 2^1$, $9^1 \times 6^1$ సైజులలో మాత్రమే ఉండాలని, జెండా మధ్య భాగంలో ధర్మచక్రం నేవీబ్లూ రంగులో మాత్రమే ఉండాలని, ధర్మచక్రంలో 24 గీతలు ఉండాలని సూచించారు.

జాతీయ జెండా అలంకరణ కోసం వాడరాదనీ, ఎగురవేసేటప్పుడు ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా నేలను తాకరాదని పేర్కొన్నారు.

జెండా ఎగురవేసేటప్పుడు వేగంగా, కిందకుదించేటప్పుడు మెల్లగాదించాలి. కాషాయం రంగు అగ్రభాగాన ఉండాలి. సూర్యోదయానంతరం మాత్రమే పతాకం ఎగుర వేయాలి. అలాగే సూర్యాస్తమయం కాగానే జెండాను దించాలి. ప్రముఖ నాయకులు, పెద్దలు మరణించిన సందర్భాలలో సంతాప సూచకంగా జాతీయ పతాకాన్ని అవతనం చేయాలి.

అభ్యాసాలు

I అర్థాలు

ఉద్యమం = సమరం, ఆందోళన = నిరసన, నిస్వార్థంగా = స్వార్థంలేకుండా, తృప్తి = కోరిక, ఆశ, త్రివర్ణం = మూడు రంగులు, వంగడం = వంశము, ప్రశంస = పొగడటం.

II కింది ఖాళీలను సరియైన పదాలతో పూరించండి.

1. ఎంతో భక్తి భావంతో _____ ఎగురవేశారు.
2. అక్కడే _____ తో పరిచయం అయింది.
3. కళాశాల ఆవరణాన్నే ఒక _____ తీర్చిదిద్దాడు.
4. వెంకయ్యగారు _____ తేదీన పరమవదించారు.
5. ధర్మచక్రంలో _____ గీతలు ఉండాలని సూచించారు.

III కింది వాటిని జతపరచి రాయండి.

అ

ఆ

1. 1906	అ. అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ
2. 1916	ఆ. వెంకయ్యగారి మరణం
3. 1921	ఇ. వెంకయ్యగారి జననం
4. 1876	ఈ. కాంగ్రెసు మహా సభలు
5. 1963	ఉ. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం
	ఊ. భారత జాతీయ జెండా

IV కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. వెంకయ్యగారు ఎవరిని సంప్రదించి జెండా నమూనాను రూపొందించారు?
2. వెంకయ్యగారిని ఏ సమావేశాలలో ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించారు?
3. వెంకయ్యగారు ఏ ఏ భాషలు అనర్గళంగా మాట్లాడగలరు?
4. జెండాలోని మూడు రంగులు దేనికి ప్రతీకలు?
5. వెంకయ్యగారు ఎక్కడ జన్మించారు?

V కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. జెండా సమస్య ఎలా తొలగిపోయింది?
2. వెంకయ్యగారి విద్యాభ్యాసం గురించి రాయండి.
3. ఉద్యమాలు ఎలా నిర్వహించారు?
4. వెంకయ్యగారి పరిశోధనల గురించి రాయండి.
5. జెండా కొలతల గురించి రాయండి.

VI కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

ఉదా: కష్టాలు × సుఖాలు

1. కొద్ది ×
2. ప్రశంసించడం ×
3. స్వదేశం ×
4. నిరోధకం ×
5. నిస్వార్థం ×

VII కింది పదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1. అనర్గళంగా :
2. చాలాకాలం :
3. సమావేశం :
4. ప్రచారం :
5. శిక్ష :

VIII కింది పదాలను విడదీసి రాయండి

ఉదా: స్వాతంత్ర్యోద్యమం = స్వాతంత్ర్య + ఉద్యమం

1. స్వాతంత్ర్య నంతరం =
2. ఆగ్రహవేశాలు =
3. నిషేధాజ్ఞలు =
4. వాగ్వివాదం =
5. దక్షిణాఫ్రికా =

IX కింది పదాలకు సమానమైన అర్థాన్నిచ్చే పదాలు రాయండి.

ఉదా: నినాదం = ధ్వని, మ్రోత

1. శౌర్యం =
2. ఆందోళన =
3. జ్ఞానం =
4. ధైర్యం =
5. గుర్తు =

X కింది పదాలకు జంట పదాలు రాయండి.

ఉదా: భక్తిభావం

1. శాంతి _____
2. ధైర్య _____
3. ధర్మా _____
4. సూర్య _____

XI కింది పదాలను అకారాది క్రమంలో రాయండి.

సంస్కర్త	పౌరుషం	తత్వవేత్త	ఉద్వేగం
నాయకత్వం	ప్రతిభ	ఉద్యమం	ప్రమాణం
ఘట్టం	ఆదరణ	వితంతువు	బహిష్కరణ

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

XII కింది పట్టికలో కొందరి స్వాతంత్ర్య సమర యోధుల పేర్లు దాగి ఉన్నాయి. వాటిని కనుగొని, కింద రాయండి.

లా	గు	బె	దా	రా	మం	రా	ర్నూ	న్నీ	ల	క్షీ	భా	యి
లా	రు	జ	దా	జా	గ	ణి	ర	వీం	ధ్ర	నా	ధ్	ప
ల	గో	వా	భా	వ్	లో	చె	ర్	గూ	టా	ధ్	టే	లు
జ	విం	డ	య్	త	పాం	న్న	క	జు	కం	ద్	ప	ప్రూ
ప	ద	గో	నౌ	న్న	డే	మ్మ	రా	గొ	ల	సా	య్	నె
తి	సిం	పా	రో	యి	జు	మ	ము	తి	ద్	ప్ర	భా	ల్
రా	గ్	ల్	జి	భ	రా	మ్	ర	ర	వి	ద్ర	ల్ల	లా
య్	రం	రె	రె	తా	త	ధ	బా	బూ	రా	జేం	ప	ర్
గా	ర	డి	సీ	మ	గా	ప్ర	కౌ	శం	ప	ధీ	ర్	హ
ద	యా	రి	త	గం	ధ	కం	ఇం	ది	రా	గాం	ర్దా	వ
వ్	ల్నా	ర్ల	ల	సిం	త్	గ	భ	మ	హ్	త్మా	స	జ
అ	ల	బా	లు	గ్	రా	మ్	య్య	క	వెం	లి	గ	పిం

XIII విద్యార్థులకు సూచనలు

1. మీ పాఠశాల గ్రంథాలయంలో స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల జీవిత చరిత్రలు క్రమం తప్పకుండా చదవండి.
2. స్వాతంత్ర్య సమర వీరుల చిత్రాలు సేకరించి, ఆల్బమ్ తయారు చేయండి.

XIV ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

1. విద్యార్థులకు జెండా నియమాలు తెలియ జేయండి.
2. స్వాతంత్ర్య సమర యోధుల గురించి కార్యయోజనం తయారు చేయించండి.

పాఠం - 7

గబ్బిలము

- గుర్రం జాషువా

కవి పరిచయం:

శ్రీ గుర్రం జాషువా బహు విస్తృతంగా ఖండ కావ్యాలను రచించి, 'నవయుగ చక్రవర్తి' అని పేరు పొందారు. వీరి కావ్యాలలో పిరదొసి, గబ్బిలం, స్వప్నకథ, నేతాజి, కాందిశీకుడు, ముంతాజ్ మహాల్, ప్రసిద్ధమైనవి. ఇవికాక శిశువు, మాతృప్రేమ, భూకంపం, అఖండగోతమి లోకబాంధవుడు వంటి ఖండికలు వందకు పైబడి ఉన్నాయి. వీరు స్వయంకృషితో అననుకూల వాతావరణం ఎదుర్కొంటూ ముందుకుసాగి, సాహితీ సుక్షేత్రమున బంగారాన్ని పండించినారు. కేంద్రసాహిత్య అకాడమి వీరి 'క్రీస్తుచరిత్ర' కావ్యానికి అవార్డు బహూకరించింది. కొంతకాలం వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వీరికి "కళాప్రపూర్ణ" బిరుదును ఇచ్చింది. "పద్మభూషణ" బిరుదునుచ్చి కేంద్ర ప్రభుత్వం సత్కరించింది. జాషువా సుకవి కులమతాల పంజరాలలో కట్టు పడని విశ్వమానవుడు.

1. చిక్కిన కాసుచేదనివి జెందు నమాయకుడెల్ల కష్టముల్
బొక్కెడు బువ్వతో మరచిపోవు క్షుధానల దగ్ధమూర్తి
నల్దిక్కులు గల్గు లోకమున దిక్కరియున్న యరుంధతీ సుతుం
డొక్కడు జన్మమె† భరతోర్వరకుం గడగొట్టు బిడ్డడె.
2. పూవవయస్సులో వలసపోయిన చక్కని తెఱ్ఱకైతకున్
బ్రాపక మిచ్చినట్టి రఘునాథ నృపాలకుడేలి యున్నతం
జాపురి మండలంబునకు జక్కగ దక్షిణ భాగ భూములన్
గాపురముండె నప్పరమ గర్భదరిద్రుడు నీతిమంతుడె.

3. ముప్పు ఘటించి వీనికులమున్ గలిమిన్ గబళించి దేహమున్ బిప్పి యొనర్చు నీభరత వీరుని పాదము కందకుండగా జెప్పులు గుట్టి జీవనం సేయునుగాని నిరాకరింపలే దెప్పుడు నప్పువడ్డది సుఖభరతావని వీనిసేవకున్.
4. ప్రతిమల పెండ్లి సేయుటకు వందలు వేలు వ్యయించు గాని దుఃఖితమతులైన పేదల ఫకీరుల శూన్యములైన పాత్రలన్ మెతుకు విదల్చి దీ భరతమేదిని ముప్పది మూడు కోట్లదే వత లెగవడ్డ దేశమున భాగ్యవిహీనుల క్షుత్తులాటునే.
5. ఒక సంసారముదిద్దు కొంచుగర మత్యుచ్చస్థితిం దూగుచుం బగలెల్లన్ ముని వృత్తినుండి యను కంపన్ శర్వరీ వేశలన్ వగలందూలు దరిద్రమూర్తుల సమాశ్వాసింప నేతించితే ఖగసన్యాసిని! వర్షురాల వకళంకంబైన మర్యాదకున్.

సూక్తి: ఆత్మ విశ్వాసం అద్భుతమైన ప్రేరణను ఇస్తుంది.

అభ్యాసాలు

I సారాంశాలు

1. చేతికి చిక్కిన కాసుచేత (అతి తక్కువ సంపాదనతో) తృప్తి పొందెడి అమాయకుడు పిడికెడు మెతుకులతో కష్టములన్నింటిని మరచిపోయెను. ఆకలిబాధా పీడితుడు నాలుగుదిక్కులకు దిక్కుని భావించే అరుంధతీ కులంలో పుట్టినవాడు భారతదేశంలో కట్టకడపటిగా భావించే కులంలో ఒక్కడు పుట్టాడు.

2. అతి చిన్న వయస్సులోనే వలసపోయిన చక్కటి తెలుగు కవిత్వానికి ఆశ్రయమిచ్చిన రఘునాథనాయకుడు పరిపాలించిన తంజావూరికి దక్షిణదిక్కులో పుట్టుకతో దరిద్రుడైన వాడు నీతిమంతుడై నివసించు చుండెను.

3. సమాజం తనకు ఆపదను ఘటించి తన కులాన్ని సంపదని కబళించి తన దేహాన్ని బలహీనపరచినట్టి వారి పాదాలు కందిపోకుండా చెప్పులుకుట్టి జీవించెను. గానీ ఆ వృత్తిని అతడు ఎన్నడూ నిరాకరించలేదు. అటువంటి వాని సేవకు ఈ భారతదేశం రుణపడింది.

4. భారత దేశ వాసులు బొమ్మల పెండ్లి చేయుటకు వేలకొలది రూపాయలు ఖర్చు చేయుదురు గాని పేదల, ఫకీరుల ఖాళీపాత్రలలో మెతుకు విదల్చురు (రాల్చురు). 33 కోట్ల దేవతలు వున్న ఈ దేశంలో దరిద్రుల ఆకలి బాధలు తీరుతాయా?

5. ఒద్దికగా సంసారం దిద్దుకొంటూ ఉత్తమ స్థితిలో పగలెల్లా మునివృత్తిలో ఉండి రాత్రివేళల దయతో దుఃఖితులైన దరిద్రులను ఓదార్చడానికి వచ్చిన ఓ గబ్బిలమా నువ్వు మచ్చలేని మర్యాదకు అర్హురాలివి.

II కొత్తపదాలు

బొక్కెడు	శర్వరీ
క్షుధానం	భరతోర్వరకుండ
దిక్కరి	పూవవయస్సు
అరుంధతీ	గర్భదరిద్రుడు
ప్రతిమల	ముప్పది మూడు కోట్లు
ఫకీరులు	అత్యుచ్చస్థితి
ఒగి సంసారం	సమాశ్వాసింప

III అర్థాలు

బొక్కెడు = బిన్నెపాత్ర బువ్వ = అన్నం, పూవవయస్సు = అతి చిన్న వయస్సు, వలస = ఒక చోటు నుంచి మరొక చోటుకి పోవుట, ముప్పు = ఆపద, కబళించి = ఆక్రమించి, విదల్పరు = రాల్చరు, అత్యుచ్చస్థితి = ఉత్తమస్థితి, వివాహం = పెండ్లి, ప్రతిమ = బొమ్మ.

IV కింది వాటికి వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

మాదిరి: కింద × పైన

1. ఎక్కువ ×
2. చిన్న ×
3. పోవుట ×
4. శుభం ×
5. ముప్పు ×
6. దుఃఖం ×
7. పుట్టుట ×
8. పేద ×

V కింది పర్యాయపదాలు తెలుసుకోండి.

1. బొక్కెడు = కంచం - తట్ట - పళ్ళం
2. ప్రతిమ = బొమ్మ - విగ్రహం - శిల్పం
3. పెండ్లి = వివాహం - కళ్యాణం.

4. బువ్వ = అన్నం, భోజనం, ఆహారం
5. కబళించి = మింగుట, ఆక్రమించుట
6. పూవవయస్సు = చిన్నవయస్సు, లేతవయస్సు
7. వలస = ప్రాంతమార్పిడి, ఒకచోటు నుంచి మరొక చోటుకి వెళ్లడం.

VI కింది పదాలతో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1. బువ్వ :
2. కబళించి :
3. వలస :
4. బొక్కెడు :
5. ముప్పు :
6. పూవవయస్సు :

VII గుంపుకు చెందని పదం గుర్తించండి.

1. పూపవయస్సు, యుక్తవయస్సు, యవ్వనం, తపస్సు
2. ముప్పు, భయం, క్రోధం, విరోధం
3. గబ్బిలం, పావురం, చిలుక, ఏనుగు
4. అమ్మ, తల్లి, మాత, బొమ్మ
5. వివాహం, వరుడు, కళ్యాణం, పెండ్లి
6. శిల్పం, విగ్రహం, నాణ్యం, బొమ్మ

7. వలస, ప్రాంతమార్పడి, ఒకచోటునుంచి మరొకచోటుకి, నిలకడగా
8. భయం, కోపం, శాంతి, ఆగ్రహం

VIII కింది ఖాళీలను పూరించండి.

1. బొక్కెడు _____ తో మరచిపోవు క్షుధానలదగ్ధ మూర్తి.
2. పూప వయస్సు లో _____ న చక్కని తెలుగుకైతకున్.
3. రఘునాథనాయకుడు పరిపాలించిన ఊరు _____ లో ఉంది.
4. ప్రతిమల పెండ్లి సేయుటకు _____ ఖర్చు చేయును.
5. ఒగి సంసారం దిద్దు కొంచుగర _____ దూగుచుండెను.
6. గబ్బిలం అను పాఠాన్ని రచించిన కవి _____
7. జాషువ రాసిన కావ్యానికి _____ ఆవార్డు బహుకరించింది.
8. జాషువగారికి _____ మరొక పేరు ఉంది.

IX కింది ప్రశ్నలకు రెండు, మూడు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. రఘునాథనాయకుడు, పరిపాలించిన ఊరు ఏది? అది ఏ దిక్కులో ఉంది?
2. భారతదేశం ఎటువంటి సేవకు రుణపడింది?
3. గుర్రం జాషువ బిరుదు ఏమి?
4. జాషువ రాసిన రెండు కావ్యాలు తెలపండి?

5. జాషువాకి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఏ అవార్డు బహూకరించారు?
6. తంజావూరి మండల ప్రశస్తి తెలపండి?
7. హరిజనుల అమాయకత్వం ఎట్టిది?

X కింది ప్రశ్నకు మూడు నాలుగు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

1. గుర్రం జాషువా గురించి వివరంగా రాయండి?

XI కింది పద్యాలను పాదభంగం లేకుండా రాయండి.

1. పూప వయస్సులో వలసపోయిన
.....
..... నీతి మంతుడై.
2. ప్రతిమల పెండ్లి సేయుటకు
.....
..... భాగ్య విహీనుల క్షుత్తులారునే.

XII కింది వాక్యాల సోపానాల్ని తయారు చేయండి.

మాదరి :	మందార	పుష్పం
	పుష్పం	వాసన
	వాసన	తైలం
	తైలపు	పెట్టె
	పెట్టెలో	బంగారు నగలు

1. తోలుబొమ్మలాట

2. పూపవయస్సు

XIII కింది ఆధారాలతో గళ్ళను పూరించండి.

	తె		
	లు		
	గు		
	భా		
	ర		
	తి		

అడ్డం :

1. పాల రంగు
2. రుచిని తెలిపే అవయవం
3. నెహ్రూకు ఇష్టమైన పుష్పం
4. 'మిషను' తెలుగులో
5. కవి త్రయంలో ఒక్కరు.

XIV ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు.

1. పై పద్యాలను విద్యార్థులకు లయబద్ధంగా చదివి వినిపించాలి. విద్యార్థులతో కూడా చదివించాలి.
2. గుర్రం జాషువా రాసిన మరికొన్ని పద్యాలు విద్యార్థులకు తెలియజేయాలి.

సూక్తి : అందం నడివడికలో ఉంటుంది, కాని ఆడంబరాలలో కాదు.

పాఠం - 8

సాహస బాలలు

- ఇడమకంటి లక్ష్మిరెడ్డి

సాహస బాలలు అను పాఠ్యాంశం సాహస బాలలు అను గ్రంథంనుండి గ్రహింపబడినది దాని రచయిత శ్రీ ఇడమకంటి లక్ష్మిరెడ్డిగారు ప్రకాశం జిల్లా తాళ్లూరులో జన్మించారు. తల్లి ఆది లక్ష్మమ్మ తండ్రి పెద్దారెడ్డి. చిన్ననాటినుండి వీరికి పేదసాదలన్న, దేశమన్న ముఖ్యంగా మాతృభాష పై అభిమానం, గౌరవం ఎక్కువ. బెంగళూరులో బ్రౌన్ సేవా సమితి అను సంస్థను స్థాపించి. తెలుగు-కన్నడ భాషలకు అపారమైన సేవలు చేస్తూ, తెలుగు మాతృభాషను పోషిస్తున్నారు. వీరి తాతగారు కీర్తిశేషులు ఇడమకంటి బ్రహ్మరెడ్డి స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు. వీరు బళ్ళారి జైలులో మూడు నెలలు బ్రటిషువారిచే బందీపబడి, కారాగార వాసం చేశాడు.

“పిల్లలూ! అందరూ సిద్ధంగా ఉన్నారా?

రమేష్ అందరూ గుర్తింపుకార్డులు తెచ్చుకున్నారా, ఏరా పిల్లలూ, తినుబండారాలు, మందులు అన్ని దగ్గర పెట్టుకున్నారా! లక్ష్మీ! పిల్లలందరూ బస్సు ఎక్కారా ఒక్కసారి లెక్కించమ్మా!” అని మాష్టారు చెప్పారు. మాన్వి ఊరులో శ్రీ సత్యసాయి విద్యామందిర్లో చదువుతున్న పిల్లలు ఆ రోజు దసరా సెలవుల సందర్భంగా విజ్ఞాన విహారయాత్రకు బయలుదేరుతున్నారు. సత్యం మాష్టారు పిల్లలకు హెచ్చరికలు జారీ చేస్తున్నారు. చారిత్రాత్మక ప్రదేశాలు, విజయాపురం, శివమొగ్గ, మంగళూరు, హాసన్, బెంగళూరు వంటి ప్రదేశాలు చూడదలచారు. విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు కలసి విహారయాత్రకు బయలు దేరారు. బస్సు బయలు దేరింది. వారు రాత్రంతా ప్రయాణించి తెల్లవారు జామున 5 గంటల సమయంలో ముఖప్రక్షాళనకై ధర్మస్థళ ఫూట్

రోడ్డులో నేత్రావతి నది ప్రక్కన బస్సు నిలిపారు. పిల్లలందరూ దిగి, వారి వారి కార్యక్రమాలలో వున్నారు. వీరి వెనుకనే కలబురగి నుండి మరో విహారయాత్ర బస్సు వచ్చి నిలిచింది. ఆ పిల్లలూ కిందికి దిగారు. అంతలో పిల్లలందరూ పెద్దగా “రక్షించండి రక్షించండి” అంటూ కేకలు వేస్తున్నారు. ఆ నదిలో ముఖ ప్రక్షాళన కోసం దిగిన ముగ్గురు పిల్లలు నీటి ప్రవాహానికి కొట్టుకుపోతున్నారు. అంతలో సత్యసాయి విద్యామందిర్ విద్యార్థులైన రమేష్, అబ్రహంలు ప్రవాహంలోనికి దూకి కొట్టుకుపోతున్న ఆ ముగ్గురు పిల్లలను ప్రాణాలకు తెగించి రక్షించి, ఒడ్డుకు తీసుకువచ్చారు. వీరి సహసానికి ధర్మస్థల ధర్మకర్త రమేష్, అబ్రహంలను అభినందించారు.

ఈ సంఘటన తరువాత అనేక ప్రదేశాలు సందర్శిస్తూ రాత్రికి మంగుళూరు చేరుకొని, అక్కడ ప్రభుత్వ విడిదిలో బస చేసారు.

అర్ధరాత్రి ఆడ పిల్లలు వున్న గదిలో పెద్దగా గొడవలు వినిపించాయి. నలుగురు దొంగలు వారి గదిలో చొరబడి చిన్నవయస్సు పిల్లలను అపహరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ముంతాజ్ 10వ తరగతి చదువుతూ

ఉంది. ఆమె ఎంతో ధైర్యంతో దొంగలమీద తిరగబడి దుడ్డు కర్రతో వాళ్ళను చితకబాదింది. పిల్లలు మాష్టారు కలసి దొంగలను పట్టుకొని పోలీసులకు అప్పగించారు. ముంతాజ్‌ను జిల్లా కలెక్టరు తన కార్యాలయానికి పిలిపించుకొని అభినందించారు.

ఆ తరువాత ఒక రోజు విద్యార్థినీ విద్యార్థులందరూ ఉపాధ్యాయులతో కలసి షాపింగ్‌కు నగరంలోనికి వెళ్ళారు. ఆ ప్రాంతం బాగా రద్దీగా ఉంది. ఇంతలో ఓ ముసలావిడ పెద్దగా అరుస్తూ చప్పట్లు కొడుతూ ఉంది.

విద్యార్థులందరూ ఆవైపు చూశారు. ఓ రెండంతస్థుల షాపింగ్ మాల్ పిట్టగోడ మీద ఓ ఐదేళ్ళ అబ్బాయి ఉన్నాడు. అందరూ పడిపోతావు అంటూ బిగ్గరగా అరుస్తున్నారు. ఏవిధంగా రక్షించాలన్నది ఎవ్వరికి అర్థంకాలేదు. ఏ క్షణంలోనైనా పడిపోవచ్చు. సత్యం మాష్టారుతో వస్తున్న మల్లన్న బిల్డింగ్ పక్కనే ఎత్తుగావున్న కొబ్బరి చెట్టుపైకి గబ, గబా

ఎగబ్రాకాడు. చిటారుకు వెళ్ళిన మల్లన్న ఒక్క దూకులో పిట్టగోడను పట్టుకొని బిల్డింగ్ మీదకు వెళ్ళి ఇంకో అడుగు ముందుకు వేసి కిందకు పడిపోబోయే ఆ చిన్నారిని రక్షిస్తాడు. అందరూ తేరుకొని గుండెలనిండా ఊపిరి పీల్చుకుంటారు. ఆ షాపింగ్ మాల్ లో ఓ సినిమా షూటింగ్ జరుగుతూ వున్నది. ఆ సందడిలో తమ పిల్లవాడిని తల్లిదండ్రులు పోగొట్టుకున్నారు. ఆ చిన్నారిని రక్షించిన మల్లన్నను ఆ సినిమా హీరో అభినందించి నీవే

నిజమైన హీరో అని ఆశీర్వదిస్తాడు. తిరుగు ప్రయాణంలో పిల్లలంతా బెంగళూరు చేరుకున్నారు. తిరిగి-తిరిగి ముత్తా అనే విద్యార్థికి చలి, జ్వరం వచ్చింది. ముత్తాను శాంతా మేడం ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళ్తుంది. ముత్తాను టేబుల్ మీద పడుకోబెట్టి ఆరోగ్యం పరీక్షిస్తున్న సమయంలో ముత్తా రిసెప్షన్ లో కూర్చుని వున్నపుడు ఇద్దరు వ్యక్తులు నల్లటి బట్టలు ధరించి ఓ రెండు నల్లటి బ్యాగులు ఆసుపత్రి ప్రక్కనే వున్న చెత్తకుండీలో పడవేసిన దృశ్యం కళ్ళముందు మెదలుతుంది. అంటే ఒక్క సారిగా ముత్తా టేబుల్ మీదనుండి ఎగిరిదూకి బయటకు పరుగెడతాడు. డాక్టరు శాంతా మేడం ఇద్దరూ ఆశ్చర్యానికి లోనవుతారు. వెంటనే ముత్తా వెనుకనే వెళతారు. అక్కడ వున్న వారందరికీ ఇవి బాంబులు కావచ్చు అని తెలుపుతారు. వెంటనే పోలీసులకు కబురు అందించమని ముత్తా చెబుతాడు. పోలీసువారు, బాంబుస్వాడు వచ్చి అవి బాంబులే అని నిర్ధారించారు. ఆ వీధిలోవున్న వారి ప్రాణాలు కాపాడినందుకు ముత్తాను అభినందనలతో

ముంచెత్తుతారు. విహారయాత్ర నుండి తమ ఊరు మాన్వికి తిరిగి వస్తారు. విషయం తెలుసుకొని ఊరి ప్రజలు పూలమాలలతో వీరందరిని ఊరంతా ఊరేగిస్తారు. వీరి సాహసాలను “ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కు” ప్రధానోపాధ్యాయులు సిఫార్సు చేశారు. వెల్ఫేర్ నుండి ఈ బాలలు “సాహస బాలలు” అవార్డుకు ఎంపికైనట్లు ఉత్తరం వస్తుంది. ఈ కబురు పిల్లలకు అంతులేని ఆనందాన్ని ఇస్తుంది.

1957 నుండి ఈ సాహస బాలల అవార్డును కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది. ఇప్పటి వరకు దాదాపు 800 మంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు ఈ అవార్డులు అందుకున్నారు. వీరిలో దాదాపు 560 మంది బాలురైతే సుమారు 232 మంది బాలికలు వున్నారు. దేశం నలుమూలల నుండి సాహస బాలలందరూ ప్రధానమంత్రి, ఇతర ప్రముఖులతో కలసి ఢిల్లీలో జరిగే అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మకమైన రిపబ్లిక్ డే పేరేడ్ లో ప్రత్యేకంగా పాల్గొంటారు.

శ్రీ సత్యసాయి విద్యామందిర్ స్కూలు నుండి రమేష్, అబ్రహం, ముంతాజ్, మల్లన్న, ముత్తాలు అవార్డులు తీసుకొని గ్రామానికి వస్తారు. రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి, శిశుసంక్షేమ శాఖామంత్రి ఈ ఐదుగురు బాల బాలికలను ప్రత్యేకంగా సన్మానించి, నవంబర్ 14న బాలల దినోత్సవం నాడు హోయశల, చెన్నమ్మ అవార్డులను అందచేస్తామని ప్రకటించారు. “చూశారా! బాలలు, ఇతరులు ఆ పదలో ఉన్నప్పుడు సమయస్ఫూర్తితో ధైర్యంతో ఎందరో జీవితాలను కాపాడిన చిరంజీవులకు మనం మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు తెలుపుతున్నాం. నేటి బాలలే రేపటి పౌరులని ప్రతీ బాలుడు, బాలిక వారిని చూసి స్ఫూర్తిని పొందాలని మీరంతా భావితరానికి నిర్దేశకులై, దేశ సేవకులై, ప్రగతి పథంలో పయనిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. సాహస బాలలు మీకు జిందాబాద్.”

అభ్యాసాలు

I కొత్త పదాలు

ముఖప్రక్షాళన, కార్యక్రమము, షాపింగ్‌మాల్, ఆశీర్వాదించుట, సమయస్ఫూర్తి

II అర్థాలు

సాహసం = చొరవ, తెగువ, ప్రశంస = పొగడడం, మెచ్చుకోవడం
రక్షించుట = కాపాడుట, ఎగబ్రాకుట = పైకి ఎక్కుట, ఆశీర్వాదించుట =
దీవించుట, స్ఫూర్తి = ప్రేరణ, ఆనందం = సంతోషం.

III కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి/రెండు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. విజ్ఞాన యాత్రకు ఎవరు బయలు దేరారు?
2. బస్సు ఏ నది ప్రక్కన నిలిపారు?
3. పిల్లలందరూ ఏమని కేకలు వేసినారు?
4. ముంతాజ్‌ను ఎవరు అభినందించారు?
5. కొబ్బరి చెట్టుపైకి ఎవరు ఎక్కారు?
6. ముత్తాకు ఏమి వచ్చింది?

IV కింది ప్రశ్నలకు మూడు లేక నాలుగు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

1. చారిత్రాత్మక ప్రదేశాలు ఏవి?
2. ముంతాజ్ దొంగలమీద ఎలా తిరగబడింది?
3. మల్లన్న చిన్నారిని ఎలా రక్షించాడు?
4. వీధివారు ముత్తాను ఎందుకు ముంచెత్తినారు?

5. సత్యసాయి విద్యామందిర్ స్కూలులో ఎవరెవరు అవార్డులు పొందినారు?

V కింది ఖాళీలను పూరించండి.

1. సత్యం మాష్టారు _____ హెచ్చరికలు చేస్తున్నారు.
2. నీటి ప్రవాహానికి _____ .
3. కార్యాలయానికి _____ అభినందించారు.
4. ఉపాధ్యాయులతో కలసి _____ వెళ్ళారు.
5. ఈ బాలలు _____ అవార్డుకు ఎంపికైనారు.

VI కింది వాటిని జతపరచండి.

అ	ఆ
1. నేత్రావతి	అ) నవంబరు 14
2. ముత్తాను	ఆ) రేపటి పౌరులు
3. బాలల దినోత్సవం	ఇ) పయనించాలి
4. నేటి బాలలే	ఈ) ముంచెత్తారు
5. ప్రగతి పథంలో	ఉ) నది

VII గుంపుకు చెందని పదాలు గుర్తించండి.

1. ఉపాధ్యాయుడు, ఒజ్జ, గురువు, దేవుడు
2. పిల్లలు, విద్యార్థులు, బాలలు, బందీలు
3. విహారయాత్ర, జాతర, విజ్ఞానయాత్ర, యాత్ర
4. తల్లిదండ్రులు, అమ్మానాన్నలు, మాతాపితలు, బాల బాలికలు

VIII కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. పిల్లలు ×
2. పెద్ద ×
3. సంతోషం ×
4. రాత్రి ×

IX కింది ప్రకృతి - వికృతులు తెలుసుకోండి.

1. ఆశ్చర్యం - అచ్చెరువు
2. విద్య - విద్దె

X పాఠంలో ఉన్న స్త్రీలను, పురుషులను సూచించే పదాలను గుర్తించి రాయండి.

స్త్రీలు

పురుషులు

XI విరామ చిహ్నాలు, (కామా)

కింది వాక్యాలను గమనించండి.

1. రమేష్, అబ్రహం ఇద్దరూ మంచి స్నేహితులు.
2. విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కలసి దొంగలను పట్టుకొన్నారు.
3. ముత్తాకు చలి, జ్వరం వచ్చింది.

పై వాక్యాల్లో విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు అనే రెండు పదాల

మధ్య కొంత సేపు ఆగి పలుకుతున్నాం. ఇలా ఆగి పలుకడాన్ని తెలియ జేయడానికి “,” అనే గుర్తును పెట్టాం. దీనిని ‘కామా’ అంటారు.

XII పాఠంలో “కామా” ఉన్న వాక్యాలను గుర్తించి రాయండి.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

XIII ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

1. ఇతర సాహస బాలలకు సంబంధించిన సంఘటనలు తెల్పండి.
2. బహుమానం, ప్రశంసాపత్రం అనే మాటల్ని వివరించండి.
3. గతంలో జాతీయ అవార్డు పొందిన కొంతమంది బాలల పేర్లు చెప్పండి.

